

Pedagogická
fakulta
Faculty
of Education

Jihočeská univerzita
v Českých Budějovicích
University of South Bohemia
in České Budějovice

Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích
Pedagogická fakulta
Katedra společenských věd

Bakalářská práce

Místní rozpočet jako decentralizovaný peněžní fond

Vypracovala: Marie Roubíková
Vedoucí práce: Ing. Josef Mendl

České Budějovice 2013

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci na téma Místní rozpočet jako decentralizovaný peněžní fond vypracovala samostatně pod vedením Ing. Josefa Mendla a v seznamu literatury uvedla všechny použité literární a odborné zdroje.

Prohlašuji, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění, souhlasím se zveřejněním své bakalářské práce, a to v nezkrácené podobě elektronickou cestou ve veřejně přístupné části databáze STAG provozované Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích na jejích internetových stránkách.

V Českých Budějovicích 22. června 2013

.....
Marie Roubíková

Poděkování

Touto cestou bych chtěla poděkovat vedoucímu práce Ing. Josefu Mendlovi za odborné konzultace a připomínky, díky nimž jsem mohla bakalářskou práci zdárně ukončit.

Dále děkuji paní Ivaně Hůšové, vedoucí finančního odboru města Počátky, za cenné podklady k mé práci.

Velký dík také patří mým rodičům a manželovi, kteří mě při studiu podporovali.

ANOTACE

Bakalářská práce na téma: Místní rozpočet jako decentralizovaný peněžní fond, popisuje místní rozpočet jako důležitou součást rozpočtové soustavy České republiky. Charakterizuje jednotlivé úrovně rozpočtové soustavy, tedy státní rozpočet, mimorozpočtové fondy a územní rozpočet. Územnímu rozpočtu je věnována převážná část práce. Je zde nastíněna problematika rozpočtových zásad a pravidel při tvoření rozpočtu.

Obsahově je práce zaměřena na 3 hlavní kapitoly. Teoretická část řeší východiska fiskální decentralizace a její příjmové a výdajové nástroje a dále místní rozpočet jako decentralizovaný peněžní fond. Praktická část je věnována příjmovým a výdajovým nástrojům města Počátky. V této části jsou jednotlivě porovnány roky 2010, 2011 a 2012. Ke každému z tohoto roku jsou vytvořeny a následně okomentovány grafy.

KLÍČOVÁ SLOVA:

fiskální decentralizace

rozpočtová soustava

územní rozpočet

příjmové nástroje

výdajové nástroje

ANNOTATION

The Bachelor thesis of “Local budget as a decentralized monetary fund” describes the local budget as an important part of the financial system in the Czech Republic. My thesis defines various levels of the budget system, the State budget, extra-budgetary funds and local budgets. The major part of my work is devoted to territorial budget. It describes the problems of budgetary principles and rules for budgeting.

The Bachelor thesis is focused on three main chapters. The theoretical part deals solutions to fiscal decentralization and its income and expenditure instruments and it deals local budget as a decentralized monetary fund. The practical part is devoted to income and expenditure instruments of the town Počátky. In this part, there are individually compared the years 2010, 2011 and 2012. For each of these years graphs are created and subsequently commented.

KEY WORDS:

fiscal decentralization

budget system

territorial budget

income instruments

expenditure instruments

OBSAH

ÚVOD	3
I. TEORETICKÁ ČÁST	4
1. FISKÁLNÍ DECENTRALIZACE	4
1. 2. PŘÍJMOVÉ A VÝDAJOVÉ NÁSTROJE.....	4
1. 3. DECENTRALIZACE VÝDAJOVÝCH ODPOVĚDNOSTÍ.....	6
2. TEORIE FISKÁLNÍHO FEDERALISMU	7
2. 1. MODEL Y FISKÁLNÍHO FEDERALISMU.....	8
2. 1. 1. CENTRALIZOVANÝ MODEL.....	9
2. 1. 2. DECENTRALIZOVANÝ MODEL.....	9
2. 1. 3. KOMBINOVANÝ MODEL.....	10
2. 1. 4. FISKÁLNÍ FEDERALISMUS.....	11
3. ROZPOČTOVÁ SOUSTAVA	12
3. 1. SOUSTAVA VEŘEJNÝCH ROZPOČTŮ.....	12
3. 2. MIMOROZPOČTOVÉ FONDY.....	13
3. 3. ROZPOČTOVÉ ZÁSADY.....	15
3. 4. STÁTNÍ ROZPOČET.....	16
4. FINANČNÍ SYSTÉM NA ÚROVNI ÚZEMNÍ SAMOSPRÁVY	17
4. 1. ÚZEMNÍ ROZPOČET.....	17
4. 2. ÚZEMNÍ ROZPOČET JAKO FINANČNÍ PLÁN.....	19
4. 3. ÚZEMNÍ ROZPOČET JAKO BILANCE.....	22
4. 4. ÚZEMNÍ ROZPOČET JAKO DECENTRALIZOVANÝ PENĚŽNÍ FOND.....	23
4. 5. ROZPOČTOVÝ PROCES.....	26
5. PŘÍJMY ÚZEMNÍCH ROZPOČTŮ	26
5. 1. DAŇOVÉ PŘÍJMY.....	26
5. 1. 1. MAJETKOVÉ DANĚ.....	27
5. 1. 2. DŮCHODOVÉ DANĚ.....	28
5. 1. 3. SPOTŘEBNÍ DANĚ.....	28
5. 2. NEDAŇOVÉ PŘÍJMY.....	29
6. VÝDAJE ÚZEMNÍCH ROZPOČTŮ	29
7. STRATEGIE FINANCOVÁNÍ	31

II. PRAKTICKÁ ČÁST.....	33
8. CHARAKTERISTIKA MĚSTA POČÁTKY.....	33
8. 1. ORGANIZAČNÍ STRUKTURA VEŘEJNÉ SPRÁVY.....	34
8. 2. PŘÍJMY MĚSTA POČÁTKY.....	35
8. 2. 1. DAŇOVÉ PŘÍJMY.....	36
8. 2. 2. NEDAŇOVÉ PŘÍJMY.....	38
8. 2. 3. KAPITÁLOVÉ PŘÍJMY.....	39
8. 2. 4. PŘIJATÉ DOTACE.....	39
8. 3. VÝDAJE MĚSTA POČÁTKY.....	40
8. 4. CELKOVÉ ZHODNOCENÍ PŘÍJMŮ A VÝDAJŮ MĚSTA POČÁTKY.....	43
9. ZÁVĚR.....	45
10. SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY.....	47
11. SEZNAM OBRÁZKŮ, GRAFŮ A TABULEK.....	48
12. PŘÍLOHY.....	49

ÚVOD

Místním rozpočtem rozumíme rozpočet obce, regionu a od roku 2006 také rozpočet regionálních rad regionů. Tento rozpočet je nejdůležitějším článkem finančního systému na úrovni územní samosprávy, neboť zajišťuje její financování. V každé zemi je hospodaření podle ročního rozpočtu ze zákona povinné. Každá obec či region, může do určité míry ze svých vlastních příjmů financovat výdaje, související se zabezpečováním svých statků. Jedná se o míru samofinancování.

Fiskální decentralizace je klíčový pojem spojen s územním rozpočtem. Je to převod pravomocí a rozdělování finančních prostředků mezi jednotlivé úrovně veřejné vlády. Pokud chce územní samospráva efektivně vykonávat decentralizované funkce, musí mít pravomoc získávat příjmy a činit výdajová rozhodnutí. Nejúplnější formou je decentralizace ekonomická a tržní.

Bakalářská práce, která má téma místní rozpočet jako decentralizovaný peněžní fond, má za cíl popsat způsoby praktické realizace fiskální decentralizace z hlediska financování místní správy. Východiskem pro psaní této práce jsou prostorové aspekty veřejných financí, které v konkrétních podmínkách nacházejí své praktické uplatnění v systému místních financí. Hlavním nástrojem místních financí je právě místní rozpočet jako decentralizovaný peněžní fond.

Práce je rozdělena do dvou hlavních částí: části teoretické a části praktické. V části teoretické se zaměřím na východiska fiskální decentralizace, konkrétně na její příjmové a výdajové nástroje. Dále popíši teorii fiskálního federalismu a jednotlivé modely této teorie. Ve třetí kapitole teoretické části se budu zabývat rozpočtovou soustavou na centrální i decentralizované úrovni. V dalších kapitolách teoretické části se budu věnovat místnímu rozpočtu jako decentralizovanému peněžnímu fondu.

Praktická část má za cíl analyzovat konkrétní rozpočet obce, v mém případě se bude jednat o město Počátky v kraji Vysočina. Zaměřím se na jednotlivé skupiny příjmů a výdajů města a pokusím se porovnat roky 2010, 2011 a 2012. V závěru této práce zhodnotím hospodaření města Počátky.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1. FISKÁLNÍ DECENTRALIZACE

„Decentralizace je převod úplné pravomoci rozhodování a financování funkcí na nezávislé decentralizované jednotky veřejné vlády (územní samosprávy), které mají status veřejnoprávních korporací. Tyto veřejnoprávní korporace mají jasně stanovené geografické vymezení a v rámci svých hranic mají pravomoc vykonávat veřejné funkce.“ [4, str. 15]

Fiskální decentralizace je klíčovým prostředkem decentralizace a je důležitou součástí teorie fiskálního federalismu.

Decentralizace kompetencí ve veřejném sektoru na územní samosprávu vyžaduje i úměrnou decentralizaci daňového výnosu. Rozhodování o úměrné decentralizaci je ovlivněno celou řadou faktorů. Míra decentralizace daňových příjmů do rozpočtů územní samosprávy se ve vyspělých zemích liší. Rozdělení daňového výnosu je ovlivněno státoprávním uspořádáním.

Pro měření míry fiskální decentralizace mezi zeměmi se využívají tyto ukazatele:

- podíl daňových příjmů rozpočtů územní samosprávy na celkových příjmech rozpočtů územní samosprávy v %
- podíl daňových příjmů rozpočtů územní samosprávy na celkových daňových příjmech rozpočtové soustavy v %
- podíl přijatých transferů v rozpočtech územní samosprávy na celkových příjmech rozpočtů územní samosprávy v %

1. 2. PŘÍJMOVÉ A VÝDAJOVÉ NÁSTROJE

Optimální přiřazení příjmů a výdajů rozpočtům jednotlivých vládních úrovní ovlivňuje zejména na úrovni územní samosprávy její míru finanční soběstačnosti, tzn. podíl vlastních příjmů na celkových příjmech. Dále to ovlivňuje, do jaké míry mohou územní samosprávy financovat své výdaje související s plněním svých úkolů, tzv. míra

samofinancování. Průměrná míra soběstačnosti rozpočtů obcí a vyšších stupňů územní samosprávy je výsledkem uplatňovaného modelu fiskálního federalismu.

Příjmová decentralizace zaostává za výdajovou decentralizací, zdroje územní samosprávy jsou proto doplňovány dotacemi. Nenávratné příjmy nestačí pokrýt výdaje, a proto se využívají návratné příjmy. Dochází proto k zadlužování územní samosprávy.

[5, str. 117]

Rozhodujícím příjmem veřejných rozpočtů jsou příjmy daňového charakteru, kde záleží:

- na daňovém určení (rozpočtovém určení daní), tzn. do jakého rozpočtu bude plynout výnos určité daně
  - tzv. typ svěřené daně – výnos plyne buď do rozpočtu obce (regionu) nebo do státního rozpočtu
  - tzv. typ sdílené daně – podíl jednotlivých rozpočtů na výnosu určité daně
- na rozsahu daňové pravomoci, tzn. jaké daně je možné uvalovat na jednotlivých vládních úrovních, jak mohou subjekty územní samosprávy zasahovat do konstrukce daně nebo vybírat daně, pokud není správa a výběr daní centralizován, aby se náklady minimalizovaly

Daně vhodné jako zdroj příjmů rozpočtů územní samosprávy:

- daně z pevného základu - jsou stabilním příjmem, v ČR požadavku stability nejlépe odpovídají daně z nemovitostí
- místní daně – jsou uvalovány na místní obyvatele, místní orgány mohou jejich výnos svým rozhodováním ovlivnit, jsou zdrojem financování čistých lokálních veřejných statků a mají zákonem vymezenou daňovou pravomoc
- regionální daně – stejně jako u místních daní, může jejich výnos regionální stupeň územní samosprávy ovlivnit

Jako nevhodné daně pro místní rozpočty jsou považovány:

- progresivní daně – zejména progresivní důchodové daně, nejsou spolehlivým příjmem, jejich výnos pro konkrétní rozpočet na decentralizované úrovni může ovlivňovat i správa daní

- nepřímé spotřební daně – místo spotřeby není stejné s místem výroby zboží a služeb ani s místem bydliště spotřebitele
- daně související s využíváním nerovnoměrně rozložených přírodních zdrojů – využívání jako finanční zdroj by bylo nespravedlivé vůči obcím a regionům, kde se přírodní zdroje nenachází

V posledních letech se zejména v Evropě mezi příjmy rozpočtů obcí a regionů zařadily také výnosné daně důchodového typu, což přispělo k růstu relativní finanční soběstačnosti. Z hlediska daňových příjmů můžeme země rozdělit do dvou skupin. Do první skupiny se řadí země, kde je hlavním daňovým příjmem majetková daň typu daně z nemovitostí (např. Francie, Nizozemí, Španělsko, Velká Británie). Druhou skupinou jsou země, kde je hlavním daňovým příjmem individuální důchodová daň (např. severské země, Belgie, Dánsko, Lucembursko). **[5, str. 121]**

1. 3. DECENTRALIZACE VÝDAJOVÝCH ODPOVĚDNOSTÍ

Decentralizace výdajových odpovědností neboli výdajové určení je považována za první pilíř fiskální decentralizace. Problémem mnoha ekonomik je příliš velký důraz na příjmovou stránku decentralizace a zanedbání otázky výdajového určení. Decentralizace výdajových odpovědností vychází z rozdělení fiskálních funkcí mezi jednotlivé úrovně vlády. Jelikož obsahuje více dimenzí, je nutné rozlišit odpovědnost za:

- poskytování veřejných statků a služeb
- zabezpečování a správu poskytovaných služeb
- financování poskytovaných služeb
- stanovení standardů, regulativů či norem pro zabezpečování služeb

Tab. č. 1. Obecná doporučení pro výdajové určení

Funkce	Regulace	Financování	Zabezpečování a správa	Produkce (poskytování)
Mezinárodní záležitosti	N	N	N	N
Obrana	N	N	N	N
Ochrana životního prostředí	N, R	N, R, M	N, R, M	N, R, M, S
Veřejný pořádek a bezpečnost	N, R, M	N, R, M	N, R, M	N, R, M
Primární a sekundární vzdělávání	N, R, M	N, R, M	R, M	R, M, S
Terciární vzdělávání	N, R	N, R	N, R	N, R, S
Zdravotní péče	N, R, M	N, R, M	R, M	R, M
Sociální zabezpečení a sociální péče	N, R	N, R	R, M	R, M
Komunální služby (dodávka vody, kanalizace, odpady, požární ochrana)	N, M	M	M	M, S
Dálnice, silnice, městské komunikace	N, R, M	N, R, M	N, R, M	N, R, M, S
Parky, rekreační zařízení, kultura	N, R, M	N, R, M	N, R, M	N, R, M, S
Národní přepravní a komunikační sítě	N	N, R	N, R, M	N, R, M, S
Regionální a místní veřejná správa	R, M	R, M	R, M	R, M, S

Zdroj: [4, str. 74]

Pozn.: N = národní úroveň, R = regionální úroveň, M = místní úroveň, S = soukromý sektor

2. TEORIE FISKÁLNÍHO FEDERALISMU

Teorie fiskálního federalismu, někdy považována za součást teorie veřejných financí, vznikla po druhé světové válce. Přispěla ke změně v postavení územní samosprávy, zejména na regionální úrovni. Vychází z pojetí víceúrovňové vlády a zkoumá, jaké druhy veřejných statků by měl stát i jednotlivé úrovně územní samosprávy zabezpečovat a financovat, aby došlo k efektivnímu využití rozpočtových zdrojů. Dále zkoumá nastavení přerozdělovacích vztahů v rozpočtové soustavě a optimální míru finanční soběstačnosti rozpočtů jednotlivých úrovní územní samosprávy.

Teorie fiskálního federalismu se vyvíjela ve dvou etapách: 50. až 70. léta 20. století a období od 70. let 20. století, kdy zejména ve vyspělých evropských zemích došlo k určitému posunu při využívání stabilizační funkce veřejných financí i na decentralizované úrovni. Tato teorie se zabývá hledáním optimálního využití jednotlivých funkcí veřejných financí na jednotlivých vládních úrovních, včetně úrovní územní samosprávy.

Mezi hlavní důvody rozpracování teorie fiskálního federalismu lze uvést problémy s neefektivní alokací¹ finančních prostředků, které jsou soustředěny v rozpočtových soustavách. Teorie hledá takovou míru decentralizace kompetencí a s ní spojenou míru fiskální výdajové decentralizace, aby alokace veřejných výdajů byla co nejefektivnější.

Předmětem zkoumání teorie fiskálního federalismu je:

- fiskální výdajová decentralizace a hospodárnější využívání finančních prostředků, optimální rozdělení kompetencí, pravomoci a odpovědnosti v rozhodování o zabezpečování veřejných statků a způsobu financování
- fiskální příjmová decentralizace a zvýšení účinnosti této decentralizace

Míra fiskální decentralizace se měří ukazatelem podílu veřejných výdajů na HDP nebo podílu veřejných příjmů na HDP. Rozdíly v těchto ukazatelích ovlivňuje využívání návratných příjmů pro financování veřejných výdajů. [5, str. 86 - 89]

2. 1. MODELY FISKÁLNÍHO FEDERALISMU

Podle rozdělení veřejných příjmů a výdajů mezi jednotlivé rozpočty a podle vazeb mezi nimi lze vymezit vertikální nebo horizontální model fiskálního federalismu. Vertikální model může mít podobu centralizovaného modelu nebo decentralizovaného modelu. Ve většině zemí se využívá vertikální model fiskálního federalismu, který je v některých zemích kombinován s prvky horizontálního modelu.

V rámci horizontálního modelu dochází k finančním vztahům mezi rozpočty v horizontální linii. Znamená to tedy, že bohatší země (obce) poskytují dotace chudším zemím (obcím). Respektuje se zde princip solidarity.

K měření finanční soběstačnosti rozpočtů obcí i vyšších stupňů územní samosprávy se používají tyto ukazatele:

- podíl vlastních příjmů na celkových příjmech rozpočtu
- podíl vlastních příjmů a všeobecných dotací na celkových příjmech rozpočtu

---

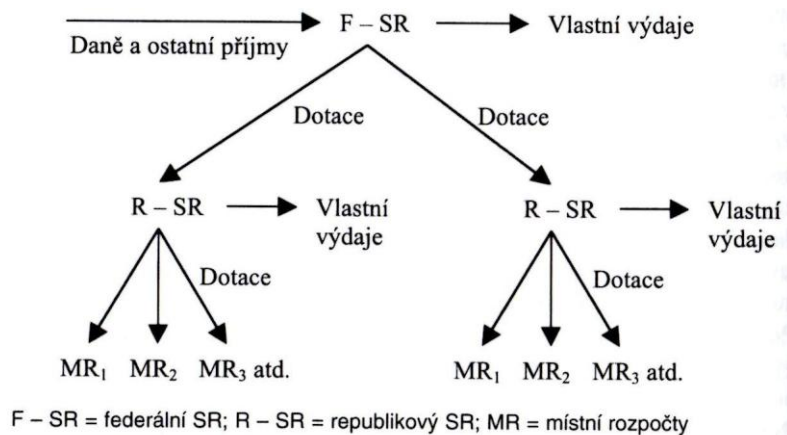
¹ Alokační – přiřazení, rozložení

- podíl vlastních příjmů na běžných, každoročně se opakujících výdajích rozpočtu, tzv. míra samofinancování

2. 1. 1. CENTRALIZOVANÝ MODEL

Centralizovaný model fiskálního federalismu předpokládá centralizované rozhodovací pravomoci a centralizované financování. V tomto modelu je soběstačný pouze ústřední rozpočet, neboť nejdůležitější veřejné příjmy plynou do státního rozpočtu. Do rozpočtů jednotlivých stupňů územní samosprávy, zejména obcí, jsou kromě vlastních nedaňových příjmů vymezeny také daňové příjmy. Vlastní příjmy proto nestačí pokrýt výdaje, které souvisí zejména se zabezpečováním veřejných statků. Aby obce mohly financovat své potřeby, jsou odkázány na dotace ze státního rozpočtu. Prostřednictvím dotací může stát ovlivňovat činnost a hospodaření nižších vládních úrovní. V rámci přerozdělovacích vztahů se v rozpočtové soustavě upřednostňují dotace, které jsou zpravidla přísně účelové. Díky tomu lze dotace využít jako nástroj rozsáhlé a intenzivní kontroly státu nad územní samosprávou. [3, str. 170]

Obr. č. 1. Centralizovaný model fiskálního federalismu na příkladu federace

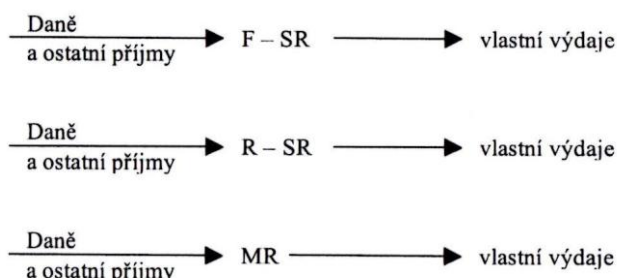
Zdroj: [5, str. 146]

2. 1. 2. DECENTRALIZOVANÝ MODEL

Decentralizovaný model fiskálního federalismu je založen na věcné i finanční decentralizaci. Znamená to tedy, že je založen na úplné finanční soběstačnosti nižších vládních úrovní bez přerozdělovacích procesů uskutečňovaných dotacemi uvnitř rozpočtové soustavy. Během rozpočtového období soběstačnost kolísá z důvodu kolísání výše výdajů i výše příjmů. Dochází tedy k časovému nesouladu mezi tokem

příjmů a tokem výdajů. Jednotlivé subjekty územní samosprávy by proto musely mít takový objem finančních prostředků, který by stačil na úhradu maximální výše výdajů, což je v praxi nereálné. Je to tedy pouze teoretický model, který se v praxi nevyužívá. [3, str. 171]

Obr. č. 2. Decentralizovaný model fiskálního federalismu na příkladu federace

Zdroj: [5, str. 148]

2. 1. 3. KOMBINOVANÝ MODEL

Kombinovaný model centralizuje některé veřejné příjmy do státního rozpočtu a některé decentralizuje do rozpočtů jednotlivých stupňů územní samosprávy. V tomto modelu má každá vládní úroveň vyčleněny své vlastní daňové příjmy. Nižší vládní úrovně mají obvykle vyčleněny menší příjmy, které pak doplňují dotacemi ze státního rozpočtu. Prostřednictvím dotací může stát zmírňovat nerovnoměrný daňový výnos v jednotlivých regionech nebo obcích a tím územní samosprávě umožnit zabezpečování základních statků ve srovnatelné kvalitě.

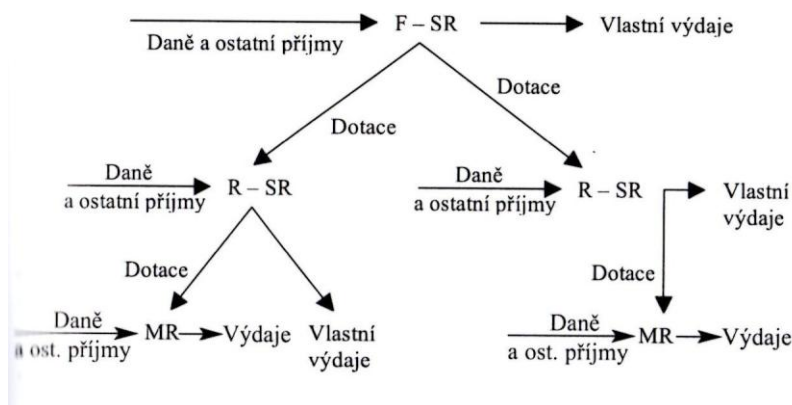
Přerozdělování mezi státem a nižšími vládními úrovněmi se uskutečňuje dvěma způsoby:

- prostřednictvím zákonem stanoveného daňového určení
- prostřednictvím dotací

V tomto modelu mohou převládat:

- centralizační prvky, kdy většina příjmů plyne do státního rozpočtu, odkud jsou poskytovány dotace do rozpočtů nižších vládních úrovní
- decentralizační prvky, kdy jsou územním rozpočtům vymezeny větší příjmy, a soběstačnost těchto rozpočtů roste [3, str. 173]

Obr. č. 3. Kombinovaný model fiskálního federalismu na příkladu federace

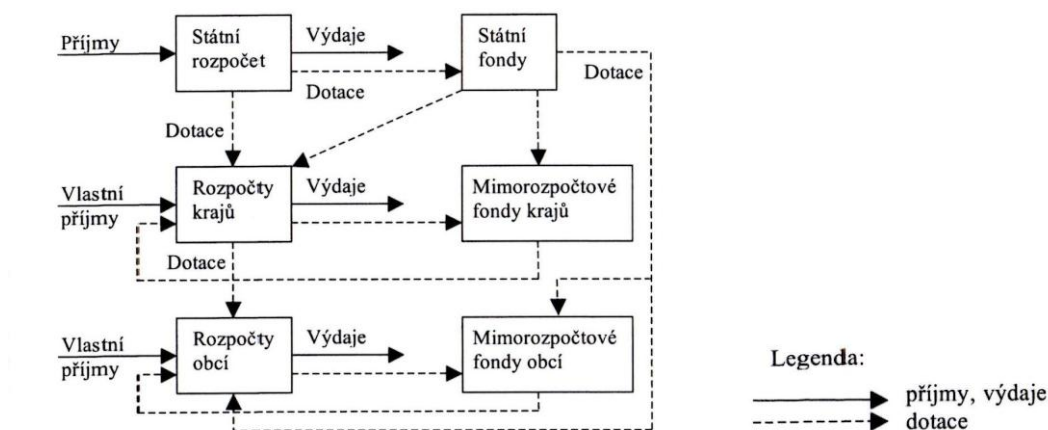
Zdroj: [5, str. 151]

2. 1. 4. FISKÁLNÍ FEDERALISMUS V ČR

V ČR se od začátku 90. let 20. století využívá kombinovaný model fiskálního federalismu s určitými decentralizačními prvky. Daňové určení a fiskální vazby v rozpočtové soustavě upravuje zákon o rozpočtovém určení daní, zákony o rozpočtových pravidlech a zákon o státním rozpočtu.

Obce ani kraje nejsou finančně soběstačné. Nejvýnosnější daňové příjmy plynou do státního rozpočtu. Mezi obcemi existují velké rozdíly v daňovém výnosu a od roku 2001 jsou daňové příjmy obcí posíleny o podíl na DPH. Kraje jsou závislé na dotacích ze státního rozpočtu, příjmy z daní jsou zatím velmi malé. Z důvodu utvoření 14 krajů v roce 2001 došlo v rozpočtové soustavě a v kombinovaném modelu k dílčím změnám. Došlo ke změně kompetencí, změně daňového určení a změně přerozdělovacích vazeb mezi jednotlivými rozpočty. [3, str. 175]

Obr. č. 4. Kombinovaný model fiskálního federalismu v ČR od roku 2001

Zdroj: [5, str. 401]

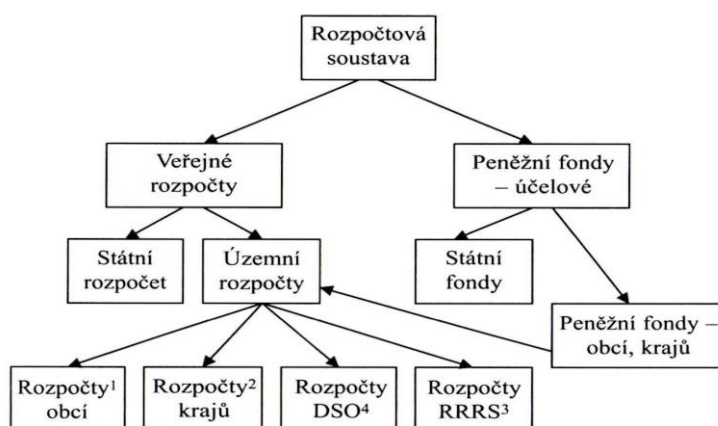
3. ROZPOČTOVÁ SOUSTAVA

Rozpočtová soustava je nedílnou součástí finančního systému dané země. Je to soustava veřejných rozpočtů, kterou tvoří rozpočty centrální vlády a rozpočty místní.

Do rozpočtu centrální vlády řadíme státní rozpočet, šest státních fondů (mimorozpočtové fondy), privatizační fondy a zdravotní pojišťovny.

Místní rozpočet je tvořen rozpočty krajů, rozpočty obcí a od poloviny roku 2006 také rozpočty regionálních rad regionů. [2, str. 165]

Obr. č. 5. Postavení územních rozpočtů v rozpočtové soustavě v ČR

Zdroj: [5, str. 403]

3. 1. SOUSTAVA VEŘEJNÝCH ROZPOČTŮ

Soustava veřejných rozpočtů je nejdůležitější částí rozpočtové soustavy každého státu. Člení se do několika úrovní v závislosti na státoprávním uspořádání v zemi. Využívá se k zajištění funkcí státu a jednotlivých úrovní územní samosprávy a potřeb veřejného sektoru.

Do soustavy veřejných rozpočtů zahrnujeme:

- nadnárodní rozpočet – rozpočet EU
- ústřední rozpočet – státní rozpočet
- rozpočty územní samosprávy – rozpočty obcí, rozpočty krajů
- rozpočty veřejných podniků a veřejnoprávních neziskových organizací – rozpočty příspěvkových organizací [1, str. 98]

Soustava veřejných rozpočtů je v ČR řízena rozpočtovými pravidly v podobě dvou zákonů: zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů. Tato pravidla stanovují důležité parametry rozpočtového procesu a způsobu hospodaření v rámci veřejné rozpočtové soustavy. Z ekonomického hlediska jsou veřejné rozpočty definovány třemi základními funkcemi – funkcí alokační, stabilizační a redistribuční.

- **funkce alokační** je funkcí nejstarší a plní ji všechny veřejné rozpočty. Byla decentralizována na rozpočty územní samosprávy a je charakteristická umístováním vymezených peněžních prostředků do příslušných hospodářských sfér.
- **stabilizační funkce** ovlivňuje základní ekonomické veličiny, jako je např. zaměstnanost, hospodářský růst, inflace aj., aktivní fiskální politikou státu
- v případě **redistribuční funkce** se jedná o přerozdělování části příjmů státního rozpočtu mezi jednotlivé ekonomické subjekty, což má vést ke spravedlivějšímu rozdělení důchodů

Veřejný rozpočet plní také **funkci autorizační**, která spočívá v tom, že úroveň příjmů a výdajů schválená zákonodárným orgánem (zastupitelstvem, parlamentem apod.) je závazná a musí být respektována mocí výkonnou (vládou, radou obce nebo kraje).

Veřejné rozpočty dále plní **funkci kontrolní a řídicí**, kdy je rozpočet základem pro vnitřní řízení jednotlivých institucí, ministerstev, odborů apod. a současně umožňuje jejich sledování a kontrolu např. vládou, parlamentem, zastupitelstvem, nezávislým kontrolorem nebo veřejností.

Kromě výše uvedených funkcí plní veřejný rozpočet **funkci informační**, kdy podává přehled toho, co chce vláda nebo samospráva udělat v dalším roce, a současně poskytuje informace pro všechny ostatní funkce, které rozpočet plní. [2, str. 166, 167]

3. 2. MIMOROZPOČTOVÉ FONDY

Mimorozpočtové fondy jsou stejně jako územní rozpočet součástí finančního systému na úrovni územní samosprávy. V ČR můžeme pozorovat zvýšení jejich počtu jak na úrovni státu, tak na úrovni územní samosprávy.

Mimorozpočtové fondy mohou být účelové nebo neúčelové. Častěji se vytváří účelové fondy, které jsou součástí finančního systému územní samosprávy, pokud:

- jejich využívání umožňují fiskální pravidla
- jsou zřizovány na základě rozhodnutí voleného orgánu územní samosprávy za účelem zajistit dlouhodobou stabilitu financování určité potřeby
- hospodaří s veřejnými prostředky
- mají finanční vztah k územnímu rozpočtu

Čím více se na úrovni územní samosprávy vytváří účelové mimorozpočtové fondy, tím více dochází k dělení omezených veřejných příjmů uvnitř obce nebo kraje. V některých mimorozpočtových fondech finanční prostředky stačí pokrýt potřeby, v jiných tomu tak být nemusí. Hlavním problémem je zvolení vhodných stabilních a dostatečně výnosných příjmů pro jednotlivé mimorozpočtové fondy. U mimorozpočtových peněžních fondů se uplatňuje přísná účelovost, což znamená, vyčlenění určitých druhů příjmů pro tyto fondy a jejich použití na financování předem stanovených potřeb. **[5, str. 230]**

Do soustavy mimorozpočtových fondů zahrnujeme:

- státní mimorozpočtové fondy – fondy účelové, zřizované příslušnými zákony
- fond zdravotního pojištění - rozpočty zdravotních pojišťoven
- fond sociálního zabezpečení – povinné sociální pojištění a potřeby sociálního zabezpečení
- účelové fondy obcí – zřizované na základě usnesení zastupitelstva
- svěřenecké fondy - zpravidla bývají začleněny do rozpočtu, podléhají schvalovacímu procesu v zákonodárném sboru spolu se státním rozpočtem

Mimorozpočtové fondy jsou součástí rozpočtové soustavy především proto, že:

- jsou zřizovány podle zákona
- hospodaří s veřejnými prostředky
- mohou mít finanční vztah k veřejnému rozpočtu **[1, str. 116, 117]**

Jednotlivými fondy prochází různý objem finančních prostředků a mohou je využívat jak podnikatelské subjekty, tak územní samosprávné celky.

Rozdíl užívání finančních prostředků ve veřejném rozpočtu a v účelovém mimorozpočtovém fondu spočívá v tom, že ve veřejném rozpočtu není typická účelová vazba mezi příjmy a výdaji. Zatímco u mimorozpočtových fondů je mezi určitými příjmy a výdaji přísná účelová vazba.

Může docházet k situacím, kdy v některém účelovém fondu finanční prostředky přebývají, zatímco v jiném je jich nedostatek. V průběhu rozpočtového období nelze provádět přesun finančních prostředků mezi jednotlivými účelovými fondy. Provádět to lze až při schvalování rozpočtového hospodaření na příští rok. [1, str. 117]

3. 3. ROZPOČTOVÉ ZÁSADY

Rozpočtové zásady můžeme chápat jako požadavky na konstrukci státního rozpočtu, které plynou ze zkušeností nahromaděných v průběhu historického vývoje.

- **zásada úplnosti** – státní rozpočet má obsahovat všechny finanční operace vlády a centrálních institucí. Vyžaduje, aby všechny příjmy a výdaje byly zachyceny v úplných částkách. Podle této zásady by rozpočet neměl být oslabován existencí mimorozpočtových fondů
- **zásada jednotnosti** – veškeré příjmy a výdaje procházejí centrálním rozpočtem, kde jsou zároveň zaznamenávány účetně
- **zásada reálnosti a pravdivosti** – reálný odhad příjmů a výdajů rozpočtu, aby bylo možné splnit rozpočet bez výrazných odchylek
- **zásada každoročního sestavování a schvalování** – není-li příslušný územní rozpočet schválen před začátkem rozpočtového období, hospodářský územní samospráva až do schválení rozpočtu podle tzv. rozpočtového provizoria, buď podle skutečnosti stejného období v předchozím rozpočtovém období, nebo podle plánovaného rozpočtu
- **zásada vyrovnanosti** – důležitá především u státního rozpočtu, neboť příjmy veřejného rozpočtu by měly být jeho rozpočtovým omezením
- **zásada publicity** – zabezpečuje kontrolu ze strany občanů – voličů. Kvalitu občanské kontroly ovlivňuje jak kvalita informací o rozpočtu, tak zájem občana.
- **zásada přehlednosti**
- **zásada efektivnosti a hospodárnosti**
- **zásada přednosti výdajů před příjmy**

3. 4. STÁTNÍ ROZPOČET

Státní rozpočet je stěžejní složka veřejné rozpočtové soustavy, protože soustřeďuje největší část jejích příjmů. Rozumí se jím centralizovaný fond peněžních prostředků, který je jakousi bilancí příjmů a výdajů státu. Dále je také finančním plánem zahrnujícím tzv. rozpočtovou závěrku, neboli bilanci státního hospodaření vyplývajícího z dosažené úrovně příjmů a výdajů státu za uplynulé rozpočtové období. Státní rozpočet je také právní normou, neboli zákonem, na kterém se usnesl zákonodárny sbor. Tento zákon opravňuje výkonnou moc k vybírání příjmů a uskutečňování výdajů.

Ukazatele státního rozpočtu stanoví, na co mají být finanční prostředky vynaloženy. Tyto ukazatele jsou závazné a odchýlit se od nich je možné pouze v jasně stanovených případech a jen do určité míry. Tyto ukazatele dělíme na souhrnné, průřezové a specifické. Za souhrnné považujeme celkové příjmy a výdaje kapitoly, průřezové jsou ukazatele, které se používají ve všech kapitolách státního rozpočtu a specifické jsou ukazatele, které se pro jednotlivé kapitoly liší.

Příjmy státního rozpočtu jsou tvořeny příjmy běžnými a příjmy kapitálovými. Daňové příjmy zahrnují daně a cla, neboli povinné platby, které musí poplatník odvést do státního rozpočtu. Parafiskální příjmy jsou dávky, poplatky a daně, které se vybírají na základě zákona, ale jejich výnos neplyne do veřejných rozpočtů.

Podle zákona příjmy státního rozpočtu tvoří:

- výnosy daní včetně příslušenství – daňovým příslušenstvím se rozumí penále, zvýšení daně, náklady daňového řízení a také úroky a pokuty související s platbami, které zákon zahrnuje pod daně
- správní a soudní poplatky – jedná se o poplatky za službu odvedenou státem. Správní poplatky připadají částečně státu a částečně obcím či krajům zatímco poplatky soudní jsou inkasovány na úkony soudů.
- pojistné – týká se pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti
- cla – společně s celními poplatky patří mezi tradiční příjem státu, který putuje pouze do státního rozpočtu nikoli do rozpočtů obcí a krajů

- odvod zbyvajících zisku ČNB – ČNB odvádí přebytek svých příjmů do rezervního nebo ostatních fondů státního rozpočtu

Výdaje státního rozpočtu členíme: podle kapitol státního rozpočtu, podle jednotlivých odvětví (odvětvové), podle jednotlivých druhů (druhové).

Odvětvové členění klasifikuje výdaje podle odvětví, kam směřují.

Druhové členění vychází z transakcí, jimiž vláda naplňuje své funkce.

[2, str. 170,172,173]

4. FINANČNÍ SYSTÉM NA ÚROVNI ÚZEMNÍ SAMOSPRÁVY

Finanční systém jednotlivých článků územní samosprávy je tvořen územním rozpočtem a mimorozpočtovými fondy, a to jak na municipální (obecní) úrovni, tak na regionální úrovni. Územní rozpočty jsou stejně jako mimorozpočtové fondy součástí rozpočtové soustavy.

Sestavování územního rozpočtu a hospodaření podle něho je na každé úrovni územní samosprávy ze zákona povinné, vytváření mimorozpočtových fondů je zpravidla v kompetenci územní samosprávy.

4. 1. ÚZEMNÍ ROZPOČET

Územní rozpočet je nejdůležitější součástí finančního systému na úrovni územní samosprávy. Je jedním z nejdůležitějších nástrojů zajištění funkcí a financování územní samosprávy. Hospodaření podle ročního rozpočtu je v každé zemi ze zákona povinné.

Optimální přiřazení příjmů a výdajů územním rozpočtům ovlivňuje **míru samofinancování**, tzn. do jaké míry může obec nebo region ze svých vlastních příjmů financovat své výdaje související především se zabezpečením různých lokálních veřejných statků.

Míra finanční soběstačnosti je dána poměrem vlastních příjmů k celkovým příjmům rozpočtu obce, resp. regionu. Oba tyto ukazatele se vyjadřují v procentech.

Rozpočtové období na úrovni územní samosprávy je shodné s rozpočtovým obdobím celé rozpočtové soustavy. V České republice trvá jeden rok a je shodné s rokem kalendářním. [5, str. 211, 212]

Územní rozpočet můžeme charakterizovat jako:

- decentralizovaný peněžní fond, který se tvoří, rozděluje a používá primárně na principu nenávratnosti, nedobrovolnosti a neekvivalence
- je bilancí, která vybilancovává příjmy a výdaje
- je důležitým rozpočtovým plánem, podle kterého se v rozpočtovém období hospodaří
- je nástrojem realizace koncepce municipální regionální politiky na úrovni územní samosprávy, nástrojem realizace volebních programů, nástrojem financování potřeb lokálního a regionálního veřejného sektoru, nástrojem řízení

Hospodaření územní samosprávy s rozpočtovými prostředky během rozpočtového období lze charakterizovat tímto vztahem:

$$F_1 = P - V = F_2$$

kde F_1 – stav peněžních prostředků v rozpočtu na počátku rozpočtového období

P – příjmy

V – výdaje

F_2 – stav peněžních prostředků v rozpočtu na konci rozpočtového období

Je-li $F_1 > F_2$, vytváří se finanční rezerva pro hospodaření v dalším rozpočtovém roce. Je-li to opačně, znamená to, že se použijí minulé rezervy nebo jiné zdroje na vyrovnání roční rozpočtové bilance.

Každý územní rozpočet plní tyto důležité funkce:

- alokační, která je na úrovni územní samosprávy rozhodující. Prostřednictvím finančních prostředků, které jsou soustředěny v územním rozpočtu, se financují různé potřeby v lokálním nebo v regionálním veřejném sektoru.
- redistribuční, jejíž využití je na úrovni územní samosprávy omezené, zejména ve vztahu k sociálně slabším občanům, kdy se na úrovni územní samosprávy využívají zpravidla pouze sociální výpomoci. Více se tato funkce využívá na úrovni vyššího stupně územní samosprávy především prostřednictvím přerozdělování části finančních prostředků z rozpočtu regionu do rozpočtu obcí.

Tím je možné ovlivňovat rovnoměrný ekonomický a sociální rozvoj v obcích na území regionu.

- stabilizační, jejíž využití na úrovni územní samosprávy je rovněž omezené

[3, str. 200, 201; 5, str. 214]

4. 2. ÚZEMNÍ ROZPOČET JAKO FINANČNÍ PLÁN

Základním finančním plánem, podle něhož obec nebo region hospodaří, je roční rozpočet. Vlivem různých faktorů se však během rozpočtového období může skutečné plnění rozpočtu odlišovat od plánovaného. V úvahu proto připadají i různé úpravy rozpočtu během rozpočtového období. Rozpočet obce i jeho úpravy schvaluje zastupitelstvo obce, v případě rozpočtu kraje je to zastupitelstvo kraje.

Při plánování příjmů a výdajů územního rozpočtu se často vedou spory o tom, zda začít:

- **plánováním rozpočtových výdajů**, z nichž je většina podložena zákonnými úpravami – tzv. ze zákona nárokové výdaje, a k nim následně bilancovat příjmy. Plánování výdajů rozpočtu obce nebo regionu se většinou řídí podle potřeb jednotlivých orgánů a institucí, na které se hledají finanční zdroje.
- **plánováním rozpočtových příjmů**, které lze považovat za rozpočtové omezení, podle něhož se plánuje objem rozpočtových výdajů. Objem dostupných nenávratných příjmů je v rozpočtové praxi považován za určující, tedy za rozpočtové omezení, a je jim přizpůsobován objem veřejných výdajů.

V rozpočtové praxi stále převažuje institucionální pojetí rozpočtu, což znamená, rozdělení finančních zdrojů územního rozpočtu mezi jednotlivé instituce a organizace v lokálním a regionálním veřejném sektoru.

Rozpočtové plánování používá přístup:

- **Shora – dolů** – zřizovatel (obec, region) stanoví podřízeným institucím a organizacím rozpočtové parametry a výdajové finanční limity, podle nichž podřízené organizace sestaví svůj návrh rozpočtu
- **Zdola – nahoru** – podřízené organizace sestaví návrh svého rozpočtu a potřebné finanční zdroje nárokují na svém zřizovateli (např. nárokují objem dotací). Zřizovatel posoudí požadavky podřízených organizací a

vzhledem ke svému rozpočtovému omezení v rozpočtu se rozhodne, zda jim vyhoví nebo nikoliv.

- **Obojí přístup** – podřízené organizace předkládají zřizovateli svoji představu o rozpočtu a nároky na další finanční prostředky. Jelikož zřizovatel nemůže nárokům vyhovět, doporučí podřízené organizaci přehodnotit návrh rozpočtu. Dochází k licitování do té doby, než budou souhlasit obě strany. [5, str. 222, 223]

Při sestavování návrhu územního rozpočtu se bere v úvahu vývoj příjmů a výdajů obce v předešlých letech a skutečný vývoj příjmů a výdajů od začátku roku do doby, kdy se začne pracovat na návrhu rozpočtu. **Očekávané plnění** příjmů a výdajů se odhaduje podle plnění příjmů a výdajů v závěrečné části roku. Pro sestavení rozpočtu na další rok se bere v úvahu vliv předpokládané inflace, vliv případné změny rozpočtového určení daní a vliv uvažovaných změn v potřebách. Při sestavování návrhu územního rozpočtu se využívá tzv. indexová metoda rozpočtování.

Mezi efektivnější způsoby plánování rozpočtu patří:

- **Tvorba rozpočtu od nuly** – způsob časově náročný, vedoucí k vyšší efektivnosti. Umožňuje průběžnou kontrolu a hodnocení plnění rozpočtu a umožňuje předcházet nebezpečí duplicit.
- **Systém programového rozpočtování** – vychází z plánování výdajů podle plánovaných výstupů, které odrážejí cíle činnosti organizace ve veřejném sektoru, realizované dílčími programy
- **Systém výkonového rozpočtování** – hlavním cílem je zabezpečení rozpočtových zdrojů na předem určené potřeby. Vyžaduje průběžné hodnocení výkonů a nákladů na využívání rozpočtových zdrojů.

Programový rozpočet je založen na položkovém třídění rozpočtu. Znamená to, že v rozpočtovém plánování se vychází od plánování výdajů na funkce a činnosti (např. na opravy a údržbu komunikací, na základní vzdělání), v členění výdajů na položky. Položkové třídění se používá také při plánování příjmů.

Výkonový rozpočet vychází z programového rozpočtu. Vyžaduje však definovat výstupy ve veřejném sektoru a výkonové normy či ukazatele (např. výše nákladů na žáka, na kilometr údržby komunikací)

Kvalita rozpočtu závisí na kvalitě odhadu:

- **Příjmů rozpočtu**, zejména daňových výnosů ze svěřených a sdílených daní podle daňového určení (v ČR rozpočtové určení daní – RUD)
- **Výdajů rozpočtu**, tj. na kvalitním odhadu budoucích potřeb kapitálových i běžných, souvisejících především se zajišťováním lokálních a regionálních veřejných statků, ale i dalších výdajů.
- **Výdajů na financování nových potřeb**
- Předpokládaný vývoj **inflace** a jejího vlivu na příjmy a výdaje – vliv na výši vstupů organizací v lokálním a regionálním veřejném sektoru, na ceny investičních prací apod.
- **Nejistot**, nenadálých změn rozpočtu během roku ovlivněných mimořádnými okolnostmi (např. povodněmi, poklesem výkonnosti ekonomiky apod.). V rozpočtu se proto vytváří plánované rezervy.

Běžně dochází k časovému nesouladu mezi tokem příjmů a tokem výdajů, je proto nutností, plánovat tento tok v rámci kratšího období – tzn. typem platebního kalendáře. Krátkodobé rozpočtové plánování je významné pro zjištění likvidity.

Na úrovni územní samosprávy je nutné pro zvýšení efektivity alokace finančních prostředků, sestavovat rozpočtovou prognózu. Z rozpočtové prognózy musí vycházet roční rozpočet.

Rozpočtová prognóza je významná pro:

- *Plánování cílené potřeby* – struktury, kvantity a kvality lokálních a regionálních veřejných statků s ohledem na předpokládaný vývoj poptávky po těchto statcích a s ohledem na dostupné zdroje jejich financování. Budoucí struktura, rozsah a kvalita veřejných statků jsou zajišťovány prostřednictvím tzv. veřejných výdajových projektů (programů). Cílené potřeby ve střednědobém a dlouhodobém časovém horizontu je nutno sladit s dostupnými zdroji financování.

- *Plánování finančních zdrojů dlouhodobě potřebných pro realizaci plánu rozvoje obce*
- *Plánování zdrojů financování investic* – využívání kombinace návratných a nenávratných zdrojů
- *Plánování zdrojů financování budoucích neinvestičních nákladů* – spojeno s vyšší produkcí veřejných statků ve veřejném sektoru
- *Plánování zdrojů financování veřejných zakázek*
- *Hledání způsobu zvýšení efektivnosti* – využívání nástrojů ke zvýšení hospodárnosti (např. využívání různých věcných a finančních ukazatelů)

I územní rozpočet by měl být nástrojem financování cílené naprogramovaných potřeb.

[5, str. 224, 225, 226, 227]

4. 3. ÚZEMNÍ ROZPOČET JAKO BILANCE

Rozpočet obce je stejně jako rozpočet regionu účetní bilancí. V každé zemi je účtování jednotlivých druhů příjmů a výdajů upraveno podle příslušného zákona.

Cílem hospodaření v dlouhodobém horizontu by měl být:

- vyrovnaný rozpočet, kdy: $P = V$ (ve střednědobém horizontu)
- přebytkový rozpočet, kdy: $P > V$ (účetní bilance je vyrovnána převodem přebytku rozpočtu na zvláštní peněžní účet nebo do rezervního fondu).

Vyrovnaný rozpočet v dlouhodobé časové řadě umožňuje vytvářet finanční rezervy, neboli plánovat tvorbu rozpočtových rezerv ve výdajích. Rezervu lze využít na začátku dalšího rozpočtového období k financování potřeb, aniž by se musely využít krátkodobé návratné příjmy. Je však možné využít ji i jiným způsobem, například na financování budoucí investice. Tato rezerva je také důležitým zdrojem financování dluhové služby.

V případě, že nejsou k dispozici rezervy na krytí výdajů, využívá se na dorovnání rozpočtové bilance návratný krátkodobý úvěr (zpravidla kontokorentní). Pokud během rozpočtového období nastane situace opačná tedy, že rozpočet je v krátkodobém přebytku, je potřeba jej krátkodobě finančně investovat (např. na termínovaný účet u banky). [5, str. 220, 221]

Příjmy a výdaje všech veřejných rozpočtů, tedy i územních rozpočtů člení tzv. **rozpočtová skladba**. Je to systematické, jednotné a přehledné třídění, které umožňuje:

- zabezpečit jednotnost a přehlednost
- analyzovat příjmy a výdaje
- sumarizovat příjmy a výdaje s využitím tzv. konsolidace, která umožňuje eliminovat riziko několikanásobného načítání určité operace (např. dotace)
- analyzovat hospodaření a krytí schodku
- zajistit potřebné informace a následně je využít v rozpočtové politice

Třídění příjmů a výdajů územních rozpočtů respektuje:

- zásadu jednotnosti a závaznosti
- zásadu dlouhodobé stability
- zásadu srozumitelnosti
- zásadu kompatibility [3, str. 206]

4. 4. ÚZEMNÍ ROZPOČET JAKO DECENTRALIZOVANÝ PENĚŽNÍ FOND

Územní rozpočet je vytvářen, rozdělován a používán stejně jako ostatní veřejné rozpočty v rozpočtové soustavě s využitím nenávratného, neekvivalentního a nedobrovolného způsobu financování. Rozhodující podíl příjmů a výdajů má charakter nenávratných toků. Jde o statický pohled na územní rozpočet, který ukazuje, jaký plánovaný objem finančních prostředků má plynout do rozpočtu v daném rozpočtovém období.

Každý územní rozpočet je toková veličina. Během celého rozpočtového období postupně přicházejí příjmy na příjmový účet rozpočtu a výdaji se postupně uhrazují vznikající potřeby. Při schvalování rozpočtu v určité výši, nikdy není stav příjmů a výdajů uveden na příslušném příjmovém a výdajovém účtu, neboť v průběhu rozpočtového období se z došlých příjmů plynule uhrazují výdaje.

Během roku proto není stav finančních prostředků stejný a může i značně kolísat, neboť na vývoji příjmů a výdajů se podílejí různé vlivy, které rozdílným způsobem působí na plnění příjmů a výdajů rozpočtu. Jako příklad lze uvést tok daňových příjmů na příjmový účet, který může během rozpočtového období kolísat vlivem způsobu placení daní (zálohový způsob placení daně, placení daně splátkovým

režimem nebo až po skončení zdaňovacího období na základě podání daňového přiznání k určité dani apod.). Tok výdajů na financování běžných provozních potřeb je poměrně plynulý, např. plynulé uhrazování faktur za energie, výplaty mezd zaměstnancům apod.

Během rozpočtového období proto běžně dochází k časovému nesouladu mezi vývojem příjmů a vývojem výdajů. Vyrovnávání tohoto časového nesouladu souvisí s pojetím územního rozpočtu jako bilance.

Příjmy a výdaje územního rozpočtu se rozdělují podle tzv. rozpočtové skladby, která je závazná a umožňuje rozdělení rozpočtu na běžnou a kapitálovou část rozpočtu.

Běžná část rozpočtu je bilance mezi běžnými příjmy a běžnými výdaji. Většina z nich se pravidelně každoročně opakuje, vztahují se k rozpočtovému roku a dají se plánovat. Běžnými příjmy by se měly financovat neinvestiční neboli provozní potřeby, a to prostřednictvím běžných (neinvestičních, provozních) výdajů.

Příjmy určené na financování investičních potřeb a vztahující se často k období několika let se bilancují v kapitálové části rozpočtu. Běžná část rozpočtu by měla být sestavována jako vyrovnaná, resp. přebytková. Dlouhodobě schodková běžná část rozpočtu je nežádoucí a může být způsobena nezodpovědným a špatným hospodařením daného subjektu nebo ovlivněna finanční nedostatečností.

Tab. č. 2. Obecné schéma běžné části rozpočtu

Příjmy:	Výdaje:
daňové:	- všeobecné veřejné služby (veřejná správa ...)
- svěřené daně	- veřejný pořádek (policie, hasiči apod.)
- sdílené daně	- vzdělání
- místní (a regionální) daně	- péče o zdraví (veřejné zdravotnictví atd.)
- správní poplatky (daně)	- bydlení
nedaňové:	- komunální služby
- uživatelské poplatky za služby	- na podnikání
- příjmy z pronájmu majetku	- ostatní běžné výdaje (nahodilé, placené pokuty apod.)
- příjmy od vlastních nezisk. organizací	- placené úroky
- zisk z podnikání	- běžné dotace jiným rozpočtům
- ostatní	
přijaté transfery:	
- běžné (neinvestiční) dotace ze státního rozpočtu	
- běžné (neinvestiční) dotace ze státních fondů	
- od územních rozpočtů	
- ostatní běžné příjmy (nahodilé, přijaté dary, za sankce apod.)	
(Saldo - přebytek)	(Saldo - schodek)

Zdroj: [5, str. 218]

Kapitálová část rozpočtu je vyrovnaná pouze tehdy, pokud se výdaje rovnají příjmům. Jestliže jsou kapitálové výdaje větší než kapitálové příjmy, je kapitálová část deficitní, a jsou-li kapitálové výdaje menší, je přebytková.

Tab. č. 3. Obecné schéma kapitálové části rozpočtu

Příjmy:	Výdaje:
- z prodeje majetku	- na investice
- kapitálové (investiční) přijaté dotace z rozpočtové soustavy	- kapitálové dotace jiným rozpočtům
- příjmy z investičních úvěrů a půjček apod.	- na nákup obligací, akcií
- příjmy z emise vlastních obligací	- poskytované střednědobé a dlouhodobé půjčky
- dary na investice	- splátky dříve přijatých půjček
- přebytek běžné části rozpočtu	- na krytí deficitu běžné části rozpočtu

Zdroj: [5, str. 219]

Pokud územní samospráva hospodaří odděleně v rámci běžné a kapitálové části rozpočtu, může být přebytek i schodek běžné části převáděn do kapitálové části rozpočtu. Jestliže je běžná část rozpočtu deficitní, závisí úhrada deficitu na tom, zda jsou v kapitálové části potřebné finanční prostředky. Pokud nejsou finanční prostředky ani rezervy z minulých let, je nutné přistoupit k prodeji nepotřebného majetku nebo k využití úvěru, aby se získaly potřebné finanční prostředky.

U rozpočtů územní samosprávy by mělo být dodrženo pravidlo vyrovnaného či mírně přebytkového rozpočtu, a to v každém případě v běžné části rozpočtu. Toto pravidlo by se však mělo respektovat v delší časové řadě i u kapitálové části rozpočtu. Schodková kapitálová část rozpočtu se připouští pouze pro střednědobý časový horizont, tento schodek však musí být plánovitě vyrovnán návratnými příjmy.

V průběhu rozpočtového období je důležité rozpočtovou bilanci průběžně vyrovnávat, především tehdy, nedostávají-li se v potřebném objemu nenávratné příjmy. Nenávratné příjmy totiž obvykle nestačí k pokrytí rozpočtových výdajů, zejména v běžné části rozpočtu, tzn. při financování neinvestičních potřeb. Běžně proto dochází k časovému nesouladu mezi tokem příjmů a tokem výdajů, což zapříčiňuje buď průběžný přebytek rozpočtu, nebo průběžný schodek rozpočtu. Jelikož se tato situace v průběhu rozpočtového období opakuje, územní samospráva využívá i návratné příjmy,

kteře pokryjí krátkodobý nedostatek nenávratných příjmů v rozpočtu. [5, str. 215 -220; 3, str. 202]

4. 5. ROZPOČTOVÝ PROCES

„Rozpočtový proces představuje činnost orgánů, a to jak volených, tak výkonných, spojenou se sestavením návrhu územního rozpočtu, s jeho schválením a realizací během rozpočtového období, průběžnou a následnou kontrolou jeho plnění a sestavení a schválení závěrečné skutečné bilance hospodaření“. [3, str. 211]

Etapy rozpočtového procesu

- **sestavení návrhu** územního rozpočtu odpovědným výkonným orgánem
- **projednání a schválení** návrhu územního rozpočtu voleným orgánem
- **plnění** územního rozpočtu
- **průběžná kontrola** plnění výkonnými orgány, ale i volenými orgány příslušného článku územní samosprávy
- **sestavení přehledu o skutečném vývoji** plnění územního rozpočtu za uplynulé rozpočtové období
- **projednání a následná kontrola**, kterou provádějí volené orgány

Jednotlivé etapy rozpočtového procesu jsou obdobným způsobem využívány v celé rozpočtové soustavě.

5. PŘÍJMY ÚZEMNÍCH ROZPOČTŮ

5. 1. DAŇOVÉ PŘÍJMY

Daňové příjmy mají charakter běžných příjmů a tvoří největší skupinu celkových příjmů. Každoročně se opakují, ale ne ve stejné výši. V ČR zákon používá rozpočtové určení daní (RUD), které rozlišuje daně svěřené nebo sdílené.

Svěřené daně jsou ty, jejichž výnos plyne přímo do rozpočtů obcí nebo regionů.

Sdílené daně jsou naopak ty daně, z nichž putuje do rozpočtu obce nebo regionu pouze podíl stanovený zákonem. Tento podíl se určuje zpravidla podle podílu počtu obyvatel obce nebo regionu k celostátnímu počtu obyvatel. Někdy se také využívá rozdělování

podle podílu vybírané daně na území obce nebo regionu. Je to jakési rozdělení daní mezi státní a územní rozpočet. Hlavní nevýhodou těchto daní je to, že neumožňují daňovou pravomoc územní samosprávy.

Dalšími zákonem vymezenými daněmi jsou municipální (regionální) daně, které mohou obce (regiony) využívat na svém území. Patří do typu svěřená daň.

Územní samospráva má velmi omezenou daňovou pravomoc, tedy to, kdo ovlivňuje předmět daně, způsob výpočtu daně, sazby daně, kdo daň spravuje a vybírá, kdo povoluje různá osvobození nebo slevy z daně.

Větší daňovou pravomoc mají jednotlivé obce u místních daní a regiony u regionálních daní.

Nejvíce výnosnými daněmi v příjmech územních rozpočtů jsou **daně z příjmů**, zejména důchodové daně. Ty země, které důchodové daně využívají jako příjem rozpočtů obcí nebo regionů mají vyšší míru finanční soběstačnosti územní samosprávy. Méně se pro územní samosprávu využívají **nepřímé spotřební daně**, neboť jsou příjmem především státního rozpočtu. Tyto daně zdaňují spotřebu zboží a služeb.

Velké rozdíly mezi obcemi (regiony) v daňové výtěžnosti a míře finanční soběstačnosti jsou z důvodu nerovnoměrného rozložení daňového výnosu. [5, str. 242, 245]

5. 1. 1. MAJETKOVÉ DANĚ

Majetkové daně se v 19. století staly rozhodujícím a výnosným daňovým příjmem. Jejich výnos v dnešní době je velmi nízký, z důvodu zavedení zdanění příjmů, zisků a s pokračujícím zdaněním spotřeby.

Majetkové daně zdaňují bohatství. Daňový základ u těchto daní je jiný než ten, ze kterého se platí daň. Výše daně nezávisí na velikosti příjmu, ze kterého poplatník daně majetkovou daň platí.

Majetkové daně jsou považovány za cenu za ochranu majetku; za stabilní příjem veřejných rozpočtů; nástroj snížení koncentrace majetku; cenu služeb; cenu za výhodné postavení; poplatek za služby; způsob zdanění určitého druhu zboží; způsob zdanění příjmů, které nebyly zdaněny daní z příjmů.

Předmětem zdanění majetku ve vlastnictví je zpravidla nemovitý majetek. Předmětem zdanění nabytí majetku je movitý i nemovitý majetek, včetně finančního majetku.

Daňový výnos majetkových daní ovlivňuje základ daně a sazby daně. Daňový základ ovlivňuje způsob ohodnocení majetku a výjimky ze základu daně. Základ daně vychází z hodnoty majetku, rozdíly jsou ve způsobu ohodnocení majetku. [5, str. 247, 248, 249]

5. 1. 2. DŮCHODOVÉ DANĚ

V poslední třetině 20. století se důchodové daně staly rozhodujícím příjmem územních rozpočtů. Důchodové daně dělíme na 2 skupiny: individuální důchodová daň a daň ze zisku korporací, firem.

- Individuální důchodová daň zdaňuje příjmy občanů fyzických osob. Tento typ daně se jako příjem pro rozpočty územní samosprávy využívá nejčastěji. Je to dáno tím, že tato daň je velmi výnosná, čímž zajišťuje objem příjmů do rozpočtů územní samosprávy.
- Daň ze zisku korporací, firem zdaňuje zisk nebo ostatní druhy příjmů z podniků – daň z příjmů právnických osob. Do územního rozpočtu zpravidla plyne podíl na celostátním výnosu této daně. [5, str. 252, 253]

5. 1. 3. SPOTŘEBNÍ DANĚ

Nepřímé spotřební daně jsou typickým daňovým příjmem v rozpočtové soustavě. Využívány byly již ve středověku, kdy bylo hlavním cílem naplnění státní pokladny dostatečnými příjmy. Ve 30. letech 20. století začal význam spotřebních daní klesat, z důvodu většího využívání daní důchodového typu.

Univerzální spotřební daně (daně z obratu, daně z prodeje apod.) jsou doplňovány několika specifickými spotřebními daněmi na vybrané druhy zboží (na alkohol, cigarety, pohonné hmoty apod.).

Spotřební daně mají tíživější dopad na nízké příjmové skupiny obyvatel.

Spotřební daně jsou daněmi svěřenými a zpravidla tvoří příjem státního rozpočtu. V mnoha zemích jsou však i příjmem územních rozpočtů. Potom se jedná o podíl na celostátním výnosu spotřební daně univerzálního typu – daně z přidané

hodnoty. Podíl pro jednotlivé obce nebo regiony se stanovuje podle počtu obyvatel daného území, nebo dalších zákonem stanovených kritérií. [5, str. 254, 255]

5. 2. NEDAŇOVÉ PŘÍJMY

Nedaňové příjmy tvoří druhou největší skupinu příjmů v územních rozpočtech. Mohou být:

- běžné – neinvestičního charakteru, mohou se v rozdílné výši každoročně opakovat (příjmy z pronájmu majetku, podíly na zisku apod.) nebo mohou být náhodné, neopakující se (přijaté pokuty)
- kapitálové – investičního charakteru, neopakují se každým rokem (příjmy z prodeje nepotřebného majetku)

Mezi nedaňové příjmy patří:

- zisk municipálních podniků – závisí na počtu a velikosti těchto podniků, charakteru jejich činnosti a výši ceny za služby. Pokud jsou tyto podniky zřízeny za účelem zabezpečování veřejných statků, hospodaří většinou na neziskovém principu
- podíl na zisku podniků s majetkovým vkladem – příjmy od podniků, u kterých má subjekt územní samosprávy majetkový vklad
- příjmy z pronájmu nebo z prodeje nepotřebného majetku – výše těchto příjmů závisí na tom, jaký majetek územní samospráva vlastní
- příjmy z finančního investování – získání těchto příjmů závisí na tom, zda má subjekt územní samosprávy finanční prostředky na zakoupení cenných papírů
[5, str. 258, 259, 260]

6. VÝDAJE ÚZEMNÍCH ROZPOČTŮ

Z hlediska rozpočtového plánování se výdaje člení na plánované a neplánované.

- **Plánované výdaje** jsou ty, které je možno naplánovat. Významný objem z nich tvoří běžně se opakující výdaje. Příslušné orgány územní samosprávy zvažují jejich objem a strukturu s ohledem na rozpočtové omezení.
- **Neplánované výdaje** jsou výdaje nahodilé, které se mohou vyskytnout kdykoli v průběhu rozpočtového období. Jejich vznik proto nejde naplánovat. Zahrnují se sem především nenadále výdaje související s živelnými pohromami, nebo

také výdaje za sankce (pokuty, penále). Je proto nutné vytvářet rozpočtové rezervy, které slouží ke krytí neplánovaných výdajů.

Podle ekonomického hlediska se výdaje člení na běžné a kapitálové.

- **Běžné výdaje** se každoročně opakují, financují se z nich pravidelně se opakující potřeby. Někdy jsou také nazývány neinvestiční nebo provozní výdaje.
- **Kapitálové výdaje** jsou jednorázové a slouží k financování dlouhodobých, běžně se neopakujících potřeb. Jsou to výdaje investiční.

Další členění výdajů podle závazné rozpočtové skladby je na **výdaje nenávratné**, které jsou rozhodující a **návratné** v případě, kdy územní samospráva půjčuje krátkodobé finanční prostředky jinému subjektu rozpočtové soustavy. [5, str. 279, 280, 281]

Dále se výdaje rozdělují podle funkcí veřejných financí na alokační, redistribuční a stabilizační.

- Mezi **alokační výdaje** patří nákup služeb a výdaje na uhrazení ztráty vlastních podniků. Na výši alokačních výdajů má vliv rozsah lokálního a regionálního veřejného sektoru a také rozsah odpovědnosti a pravomoci za zabezpečování národních veřejných statků. Jedná se především o služby ve školství, ve veřejném zdravotnictví, sociální bydlení, sociální péči, vlastní samosprávu nebo zajištění bezpečnosti.
- **Redistribuční výdaje** jsou v rámci sociálních výdajů územních rozpočtů velmi malé. Tyto výdaje se používají na doplňkové mimořádné sociální výpomoci a dávky, na příspěvky k nájemnému sociálně slabším skupinám obyvatel. [5, str. 281, 283]

Podle charakteru infrastruktury dělíme výdaje na ekonomickou infrastrukturu a sociální infrastrukturu.

- **Výdaje na ekonomickou infrastrukturu** někdy označované jako technická vybavenost, zahrnují výdaje územních rozpočtů, které jsou určeny zejména na financování potřeb organizací. Patří sem kapitálové a běžné výdaje (na provoz a údržbu veřejných komunikací, veřejných prostranství a parků, vodovodů, kanalizací, čističek odpadních vod, veřejného osvětlení apod.).

- **Výdaje na sociální infrastrukturu** neboli občanská vybavenost, zahrnují běžné a kapitálové výdaje na vzdělání, na péči o zdraví, výdaje na výstavbu a provoz sociálních zařízení, výdaje na kulturu, sport, komunální bydlení apod. [5, str. 284]
- **Výdaje na zabezpečení čistých veřejných statků**: zabezpečení veřejného pořádku a bezpečnosti, veřejné osvětlení, veřejné komunikace, veřejná zeleň, likvidace negativních externalit, vlastní správa a samospráva.

Tyto výdaje mohou mít charakter jak běžných tak kapitálových výdajů, přičemž ty běžné výdaje převažují. Veřejné statky zabezpečují obce prostřednictvím neziskových organizací. Tyto výdaje mají často charakter obligatorních výdajů, tzn. výdajů, které musí obec nebo region uhradit, protože jsou podloženy zákonem. [5, str. 285]

- **Výdaje na zabezpečení smíšených veřejných statků** tvoří velkou skupinu výdajů územního rozpočtu. Záleží na občanovi, zda bude tyto statky využívat nebo ne (např. MHD). Náklady na zabezpečení těchto statků hradí zcela nebo zčásti uživatel, tedy občan. Mezi tyto výdaje patří: výdaje na vzdělání, na financování dalších vývojových programů (péče o rodinu a děti, péče o zdravotně postižené a přestárlé občany, zlepšení péče o zdraví apod.). [5, str. 286]

7. STRATEGIE FINANCOVÁNÍ

Potřeby obcí a regionů většinou převyšují možnosti jejich financování, a proto se vytváří dlouhodobá strategie a dlouhodobé prognózy finančního hospodaření. Je také nutné zvážit přednosti a nedostatky různých způsobů zabezpečení veřejného statku. Různé způsoby zabezpečování veřejných statků ovlivňují různou měrou budoucí investiční potřeby i objem kapitálových výdajů.

Pokud jsou ve veřejném sektoru nutné investice, musí příslušný subjekt územní samosprávy analyzovat hospodárnost kapitálových výdajů. Musí zvážit, které investiční projekty jsou oprávněné, a stanovit pořadí jejich postupné realizace.

Jestliže je zabezpečení veřejných statků podmíněno investicemi, musí se vyhodnotit:

- cíl, tzn. v jaké kvantitě a kvalitě zabezpečovat v budoucnu veřejné statky
- odhad budoucího vývoje obyvatel, tzn. předpokládaný počet uživatelů veřejného statku v budoucnu, věková struktura obyvatel
- vybrat nejefektivnější variantu a zajistit maximální hospodárnost běžných i kapitálových výdajů
- způsob financování, tzn. sestavení rozpočtu investičního projektu, provedení odhadu výdajů
- požadavky ekologické povahy
- vliv na zaměstnanost, na hospodářský rozvoj obce či regionu [**5, str. 289**]

II. PRAKTICKÁ ČÁST

8. CHARAKTERISTIKA MĚSTA POČÁTKY

Město Počátky leží v kraji Vysočina v okrese Pelhřimov. Rozkládá se v srdci Českomoravské vrchoviny v nadmořské výšce 614 metrů.

V současné době má město 2 592 obyvatel a průměrný věk činí 42,6 let.

Město Počátky je obcí s pověřeným obecním úřadem, pod kterou spadá ještě 5 místních částí - Heřmaneč, Horní Vilímeč, Léskovec, Prostý a Vesce. Katastrální výměra je 9 528 ha.

Město má z hlediska dopravy výhodnou pozici. Nabízí autobusovou i vlakovou dopravu. Nejlepší autobusové spojení je do bývalého okresního města Pelhřimov, které je vzdáleno přibližně 24 km. Do Pelhřimova dojíždí většina počáteckých občanů za prací nebo na nákupy. Dalšími významnými městy v okolí jsou Horní Cerekev, Jihlava, Telč, Kamenice nad Lipou nebo Jindřichův Hradec. Vlakové nádraží je vzdáleno 4 km od Počátek v obci Stojčín. Vlakem je možno dojet do Brna, Českých Budějovic nebo Plzně.

V obci je k dispozici mateřská škola pro 120 dětí, základní škola od 1. do 9. třídy, základní umělecká škola a výchovný ústav pro dívky do 18 let.

Co se týče kulturní činnosti, může se město Počátky pochlubit nově zrekonstruovaným Multifunkčním zařízením, které bylo přestavěno z bývalé budovy kina. Dnes se v tomto komplexu nachází Turistické informační centrum, městská knihovna, nový multifunkční sál, galerie, výstavní sál, nové šatny pro ochotníky a hostující umělce a také dvě klubovny pro místní spolky. Ve městě působí hned několik spolků: Český rybářský svaz, Český svaz chovatelů, Český svaz žen, Divadelní soubor J.K.Tyl, Počátecká dechovka, Divadelní spolek AJeTo!, SK Spartak – oddíl kopané, TJ Spartak – oddíl šachy, Mateřské centrum Lvíček, Klub deskových her, atd.

Nachází se zde také Sokolovna. Je to kulturní dům, kde je k dispozici sál pro 250 osob, proto se zde konají různé kulturní akce, především plesy. Tato budova nabízí také možnost ubytování s kapacitou 46 osob ve 14ti pokojích.

V oblasti zdravotnictví je ve městě dostupná lékařská péče z různých lékařských oborů. Jsou zde 2 ordinace zubních lékařů, 2 domy s pečovatelskou službou, Léčebna dlouhodobě nemocných (LDN) a také 2 lékárny.

Pro sportovní využití slouží Sportovní hala s venkovním sportovním areálem, posilovna a fotbalový stadion. Také je zde několik dětských hřišť. Můžeme zde také najít Policii ČR a Hasičský záchranný sbor. [6]

8. 1. ORGANIZAČNÍ STRUKTURA VEŘEJNÉ SPRÁVY

Město Počátky je obcí s pověřeným obecním úřadem. Postavení a působnost tohoto úřadu upravuje zákon č.128/2000 Sb., o obcích. Městský úřad plní úkoly v oblasti samostatné působnosti, které mu uložila rada města nebo zastupitelstvo města. Pomáhá výborům a komisím v jejich činnosti. Vykonává také státní správu, kterou podle zvláštních zákonů vykonávají obce.

Správní obvod, ve kterém pověřený Městský úřad v Počátkách vykonává přenesenou působnost, tvoří územní obvody obcí: Častrov, Polesí, Stojčín, Veselá a Žirovnice.

Městský úřad tvoří starosta Mgr. Karel Štefl, místostarosta PharmDr. Otmar Krásl, tajemník Václav Marek a další zaměstnanci tohoto úřadu.

Městský úřad se člení do 3 odborů:

- finanční odbor
- stavební odbor a úsek životního prostředí
- sociální odbor

Není zde zřízen odbor vnitřních věcí, proto jsou dotčené agendy vedeny na jednotlivých odděleních:

- oddělení evidence obyvatel
- oddělení matriky
- oddělení podatelna; spisovna; sekretariát starosty

[6]

8. 2. PŘÍJMY MĚSTA POČÁTKY

Nejdůležitějším zdrojem financování potřeb územních rozpočtů jsou nenávratné příjmy. Představují finanční vztahy tvorby územních rozpočtů na principu nenávratnosti, neekvivalentnosti a nedobrovolnosti. Tvoří největší část příjmů územních rozpočtů.

Důležité je třídění příjmů na běžné a kapitálové příjmy.

Běžné příjmy se každoročně opakují a jsou určeny na financování běžných každoročně se opakujících potřeb. Můžeme je třídit na daňové (nenávratné), které představují největší skupinu běžných příjmů a nedaňové (všechny ostatní) příjmy.

Kapitálové příjmy jsou jednorázové, zpravidla se pravidelně neopakují. Většinou jsou účelové a využívají se k financování dlouhodobých potřeb, zejména na pořízení investic. Člení se na vlastní příjmy a příjmy z přerozdělovacích procesů, tj. nenávratné a návratné transfery.

Do skupiny nenávratných vlastních příjmů se řadí i příjmy daňové, a to i ty, u nichž obec nemá žádnou pravomoc ovlivňovat konstrukci daně a daňový výnos. Kromě toho také mohou jednotlivé články územní samosprávy získávat a využívat návratné příjmy, tj. úvěry a půjčky na financování investičních potřeb. [3, str. 251 - 253]

Tab. č. 4. Přehled skutečných příjmů města Počátky

PŘÍJMY	2010	2011	2012
Daňové příjmy	22 914 800	22 904 883	23 066 544
Nedaňové příjmy	8 383 800	8 658 884	11 266 188
Kapitálové příjmy	279 500	259 800	1 601 200
Přijaté dotace	29 825 100	26 232 395	6 311 951
Příjmy celkem po konsolidaci	61 403 200	58 055 962	42 245 883

Zdroj: Výkaz pro hodnocení plnění rozpočtu města Počátky

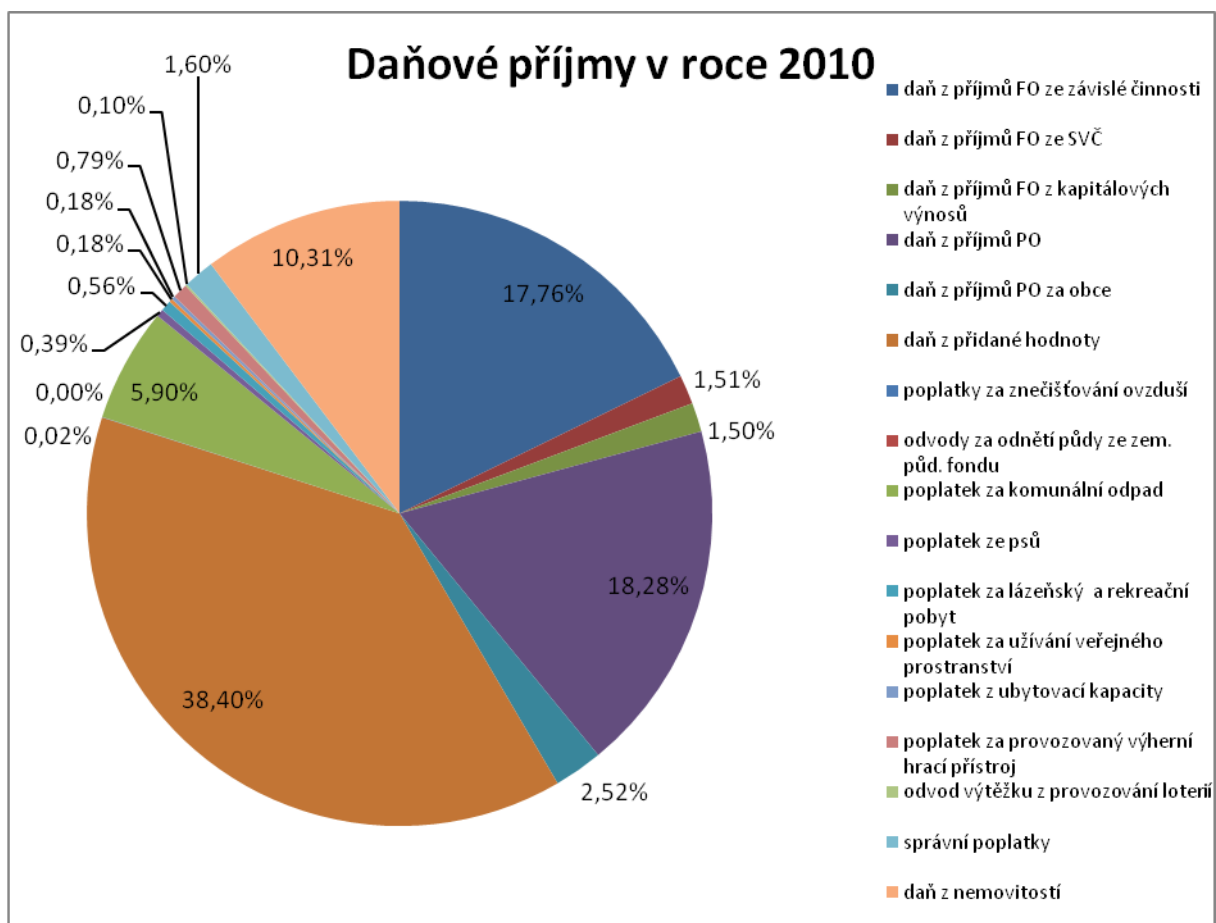
V příjmech města Počátky tvořily v letech 2010 a 2011 největší podíl přijaté dotace. V roce 2012 to byly daňové příjmy. Druhými největšími příjmy byly pro roky 2010 a 2011 daňové příjmy a poté nedaňové příjmy. V roce 2012 byly na druhém místě nedaňové příjmy a poté přijaté dotace. Nejmenší část příjmů města tvořily ve všech třech letech kapitálové příjmy.

8. 2. 1. DAŇOVÉ PŘÍJMY

Daňové příjmy jsou ve většině vyspělých zemí nejvýznamnější skupinou příjmů územních rozpočtů. Do skupiny daňových příjmů jsou zahrnuty: daň z příjmů FO ze závislé činnosti, daň z příjmů FO ze SVČ, daň z příjmů FO z kapitálových výnosů, daň z příjmů PO, daň z příjmů PO za obce, daň z přidané hodnoty, poplatky za znečišťování ovzduší, odvody za odnětí půdy ze zemědělského půdního fondu, poplatek za komunální odpad, poplatek ze psů, poplatek za lázeňský a rekreační pobyt, poplatek za užívání veřejného prostranství, poplatek za ubytovací kapacity, poplatek za provozovaný výherní hrací přístroj, odvod výtěžku z provozování loterií, správní poplatky a daň z nemovitostí.

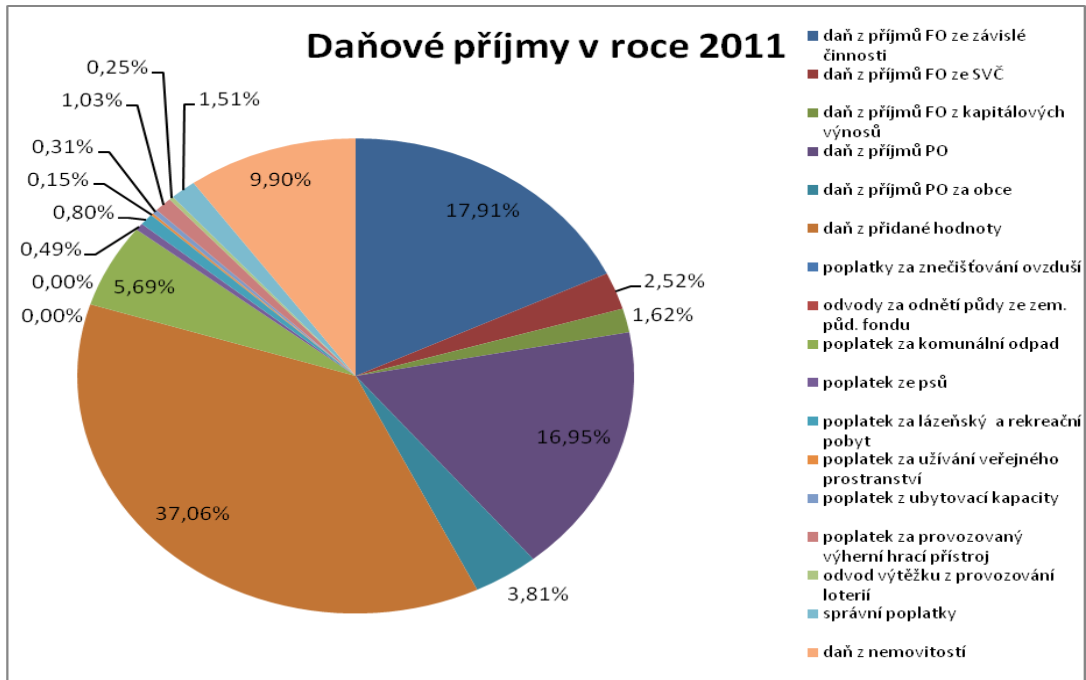
Graf č. 1. Daňové příjmy v roce 2010

Zdroj: Výkaz pro hodnocení plnění rozpočtu města Počátky, vlastní zpracování

V roce 2010 měly největší podíl na daňových příjmech příjmy z DPH, které tvořily 38,40%, na druhém místě byly daně z příjmů PO (18,28%) a třetí největší zastoupení měly daně z příjmů FO ze závislé činnosti (17,76%).

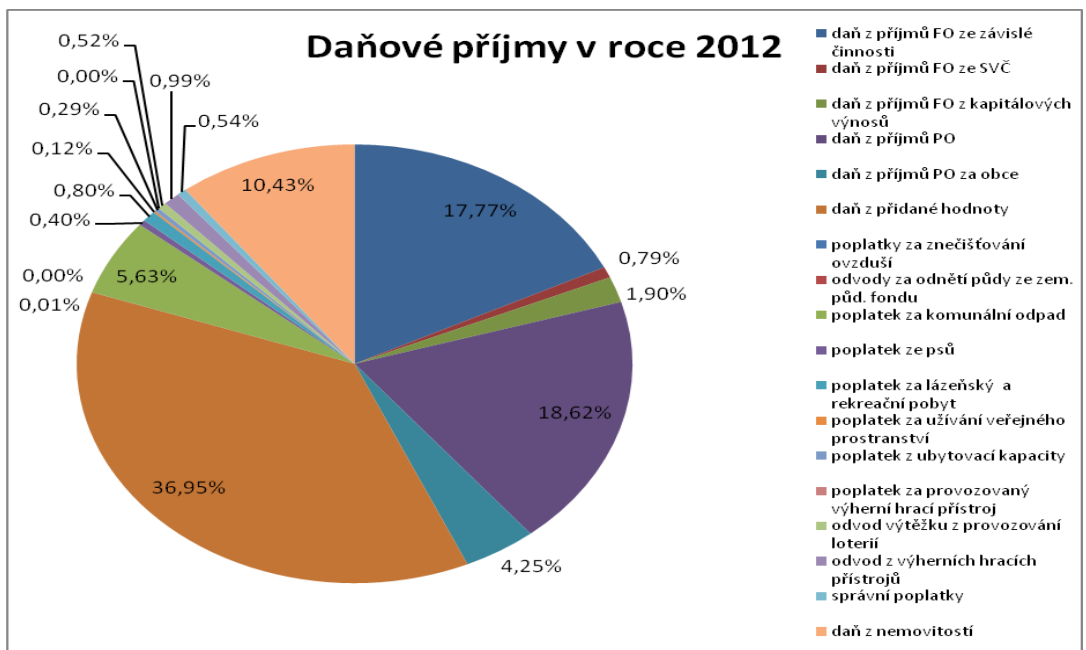
Graf č. 2. Daňové příjmy v roce 2011

Zdroj: Výkaz pro hodnocení plnění rozpočtu města Počátky, vlastní zpracování

V roce 2011 tvořily stejně jako v předchozím roce největší podíl příjmy z DPH (37,06%), druhý největší podíl tvořily daně z příjmů FO ze závislé činnosti (17,91%) a třetí místo zaujímaly daně z příjmů PO, které tvořily téměř 17%.

Graf č. 3. Daňové příjmy v roce 2012

Zdroj: Výkaz pro hodnocení plnění rozpočtu města Počátky, vlastní zpracování

V daňových příjmech v roce 2012 zaujímaly největší podíl daně z přidané hodnoty, které tvořily 36,95%. Druhými nejvýznamnějšími příjmy byly daně z příjmů PO a poté daně z příjmů FO ze závislé činnosti.

Jak je možno vidět na jednotlivých grafech, během let 2010, 2011 a 2012 nedošlo k žádným velkým změnám. Ve všech třech letech tvořily největší podíl na daňových příjmech daně z přidané hodnoty. Zatímco v letech 2010 a 2012 měly druhé největší zastoupení daně z příjmů PO, v roce 2011 to byly daně z příjmů FO ze závislé činnosti.

Celkové daňové příjmy byly největší v roce 2012 a naopak nejmenší v roce 2011.

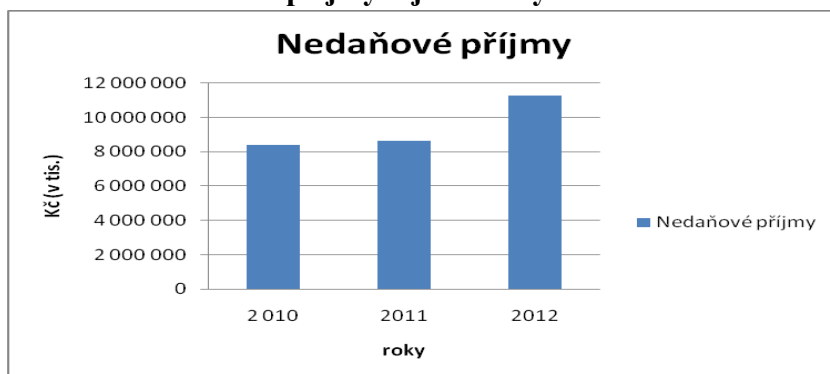
8. 2. 2. NEDAŇOVÉ PŘÍJMY

Nedaňové příjmy mohou být buď běžné, nebo kapitálové. Běžné (neinvestiční) příjmy se mohou v rozdílné výši opakovat každý rok (např. příjmy z pronájmu majetku) nebo mohou být nahodilé (např. přijaté pokuty). Příjmy kapitálové (investiční) se většinou každým rokem neopakují (např. příjmy z prodeje nepotřebného majetku).

Nedaňové příjmy jsou v rozpočtu města označovány třídou 2 a do této skupiny se zahrnují: příjmy z poskytování služeb a výrobků, příjmy z pronájmu pozemků a nemovitostí, přijaté pojistné náhrady, příjmy z úroků, příjmy z vlastní činnosti, přijaté sankční platby, přijaté neinvestiční dary, příjmy z prodeje krátkodobého a drobného dlouhodobého majetku a příjmy z pronájmu movitých věcí.

Největší zastoupení nedaňových příjmů bylo v roce 2012, kdy nedaňové příjmy tvořily 26,67%. V roce 2010 to bylo 13,65% a v roce 2011 nedaňové příjmy tvořily 14,91%.

Graf č. 4. Nedaňové příjmy v jednotlivých letech

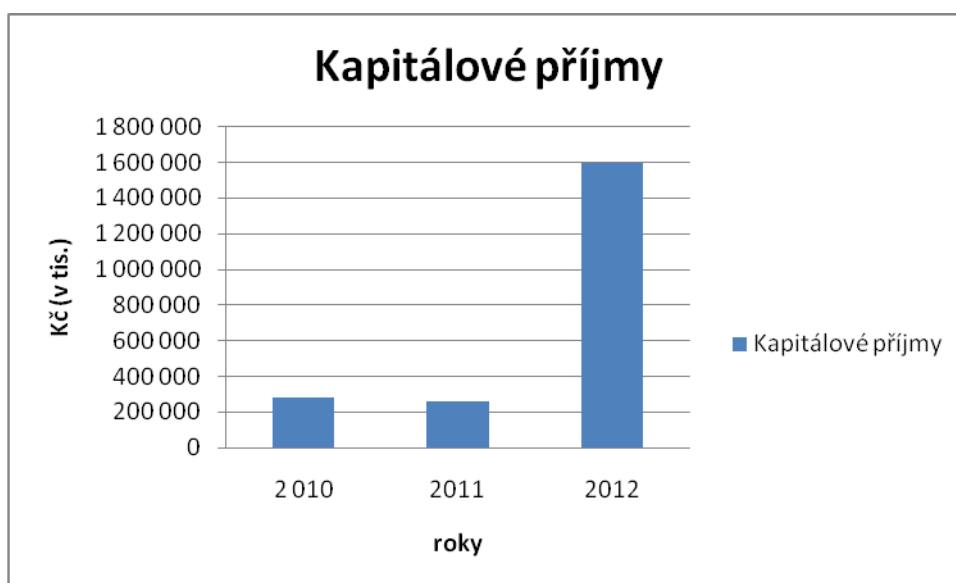

Zdroj: vlastní zpracování

8. 2. 3. KAPITÁLOVÉ PŘÍJMY

Kapitálové příjmy se v územním rozpočtu označují třídou 3. Jsou to příjmy jednorázové, které se pravidelně neopakují. Zpravidla jsou účelové a využívají se k financování dlouhodobých potřeb. Kapitálové příjmy zaujmají pouze nepatrnou část z celkových příjmů města. V letech 2010 a 2011 se jejich hodnota pohybovala kolem necelých 300 000 Kč. V roce 2012 jejich hodnota vzrostla na 1 600 000 Kč, což bylo způsobeno prodejem plynofikace v místní části Vesce v částce 1 320 860 Kč. O tento prodej požádal EON, který je správcem sítě.

Graf č. 5. Kapitálové příjmy v jednotlivých letech

Zdroj: vlastní zpracování

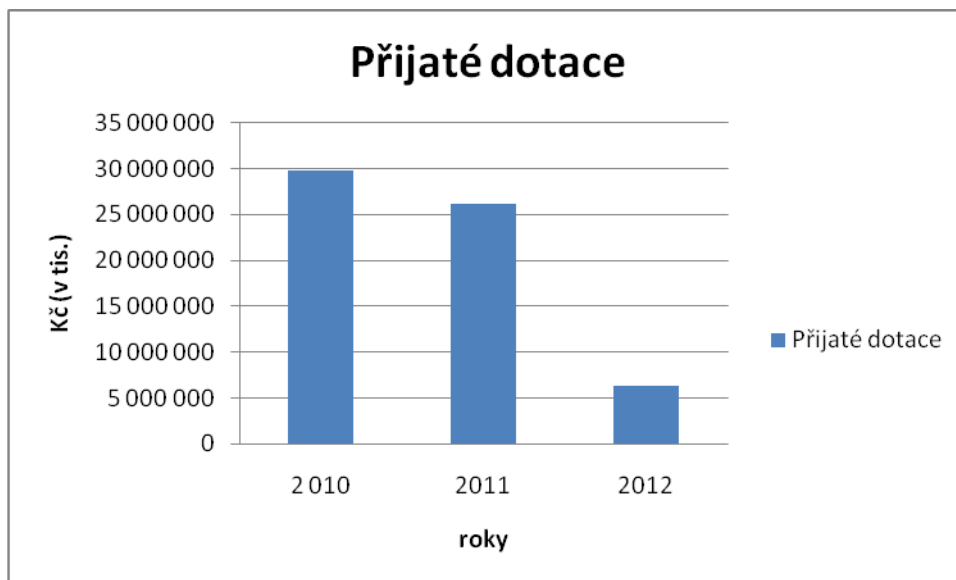
8. 2. 4. PŘIJATÉ DOTACE

Dotace, které jsou městu poskytovány na financování běžných, pravidelně se opakujících potřeb nazýváme běžné dotace. Těmito dotacemi se financují potřeby zabezpečující určité veřejné služby ve městě (např. školství, zdravotnictví). Druhým typem dotací jsou dotace kapitálové, které jsou nepravidelné a poskytují se na konkrétní investici (např. oprava náměstí).

V letech 2010 a 2011 tvořily dotace druhou největší položku v celkových příjmech města. Změna nastala v roce 2012, kdy přijaté dotace tvořily pouhých 14,94%.

Výše dotací se pohybuje různě, podle toho, jaké dotace se na konkrétní rok podaří vyřídít. V roce 2010 a 2011 se financoval projekt Rekonstrukce kina na multifunkční kulturní centrum a tudíž byly dotace hodně vysoké. Přehled dotací, které město v těchto konkrétních letech získalo, uvádím v příloze.

Graf č. 6. Přijaté dotace v jednotlivých letech

Zdroj: vlastní zpracování

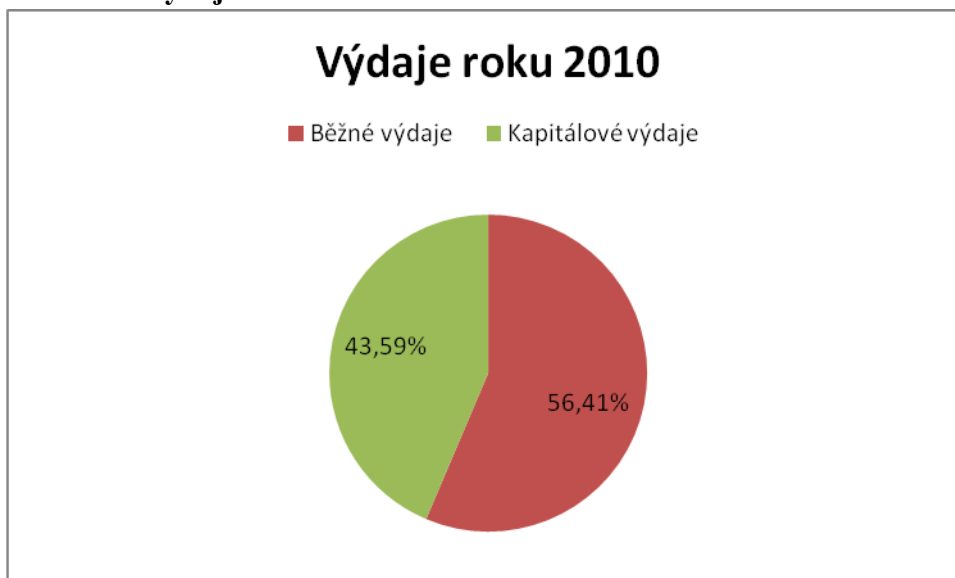
8. 3. VÝDAJE MĚSTA POČÁTKY

Stejně jako příjmy, tak se i výdaje rozdělují na běžné a kapitálové. Z běžných výdajů se financují pravidelně se opakující potřeby. Naopak kapitálové výdaje slouží k financování dlouhodobých potřeb, které se běžně neopakují. Běžné výdaje se označují třídou 5 a kapitálové výdaje třídou 6.

Tab. č. 5. Přehled skutečných výdajů města Počátky

VÝDAJE	2010	2011	2012
Běžné výdaje	39 980 300	44 067 572	41 927 963
Kapitálové výdaje	30 892 400	23 368 311	6 362 620
Výdaje celkem po konsolidaci	70 872 700	67 435 883	48 290 583

Graf č. 7. Výdaje roku 2010

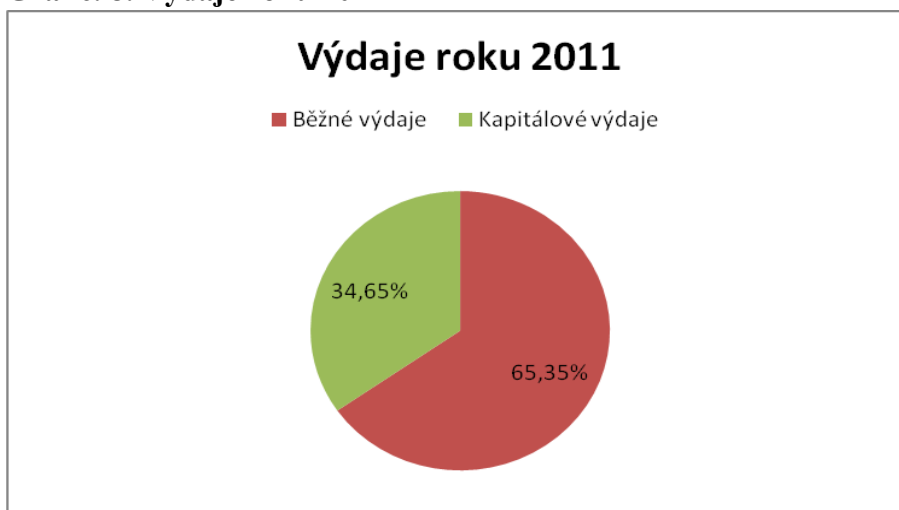

Zdroj: vlastní zpracování

V roce 2010 tvořily běžné výdaje 56,41% a kapitálové výdaje 43,59%. Do běžných výdajů se zahrnují platy zaměstnanců, pojištění, energie, nájemné, cestovné, bytové a nebytové hospodářství, sociální dávky a ostatní potřeby místní správy.

Kapitálové výdaje byly v tomto roce investovány na rekonstrukci a digitalizaci kina. Celkové výdaje na digitalizaci kina tvořily 2 859 156 Kč, z toho 720 000 Kč tvořily přijaté dotace. Město tudíž muselo zaplatit 2 139 156 Kč. Dotace na rekonstrukci kina tvořily 18 665 887, 59 Kč., město zaplatilo 1 859 353, 55 Kč. Dále byla v tomto roce za 1 038 068 Kč pořízena nová lesní technika. Téměř 36% z této ceny tvořily přijaté dotace.

Graf č. 8. Výdaje roku 2011

Zdroj: vlastní zpracování

Na tomto grafu můžeme vidět, že v roce 2011 tvořily běžné výdaje 63,35%, což je oproti předchozímu roku o 6,94% více. Kapitálové výdaje tvořily 34,65%, což je naopak o 8,94% méně než v roce 2010. Stejně jako v předchozím roce byly kapitálové výdaje použity na rekonstrukci kina. Celkové výdaje tvořily 19 382 373 Kč, z čehož město zaplatilo 1 312 366, 71 Kč. Zbytek tvořily přijaté dotace.

Graf č. 9. Výdaje roku 2012

Zdroj: vlastní zpracování

V roce 2012 tvořily převážnou část celkových výdajů města běžné výdaje (86,82%). Oproti předchozím dvěma rokům tvořily kapitálové výdaje pouze nepatrnou část z celkových výdajů města (13,18%), neboť již byla dokončena rekonstrukce kina. Z těchto výdajů se financovala např. obnova památek nebo neinvestiční náklady na žáky základní a mateřské školy.

8. 4. CELKOVÉ ZHODNOCENÍ PŘÍJMŮ A VÝDAJŮ MĚSTA POČÁTKY

Na úvod této kapitoly bych chtěla vysvětlit rozdíl mezi schváleným a upraveným rozpočtem. Schválený rozpočet se sestavuje před začátkem kalendářního roku, tedy na konci roku předchozího. Tento rozpočet se během roku nemění. Rozpočet upravený je ten, který se během roku upravuje podle rozpočtových změn, které v rozpočtu nastanou. Je to vlastně jakási úprava rozpočtu schváleného. V předchozích kapitolách jsem pracovala s rozpočtem upraveným.

Dále bych chtěla vysvětlit pojem konsolidace. Do skutečných příjmů a výdajů se nezahrnují převody mezi účty města, ale jsou vyloučeny konsolidací. Je to tedy částka, která je ve stejné výši vyloučena v příjmech (konsolidace příjmů) i ve výdajích (konsolidace výdajů).

Tab. č. 6. Porovnání schválených a skutečných příjmů a výdajů

rok	PŘÍJMY		VÝDAJE	
	rozpočet schválený	rozpočet upravený	rozpočet schválený	rozpočet upravený
2010	29 601 700, 00	61 403 200, 00	29 658 600, 00	70 872 700, 00
2011	30 576 800, 00	58 055 962, 69	32 154 800, 00	67 435 883,75
2012	29 667 900, 00	42 245 883, 10	29 202 400, 00	48 290 583, 10

Zdroj: Výkaz pro hodnocení plnění rozpočtu města Počátky, vlastní zpracování

V roce 2010 byl rozdíl příjmů mezi rozpočtem schváleným a upraveným 31 801 500 Kč. Ve výdajích rozdíl činil 41 214 100 Kč.

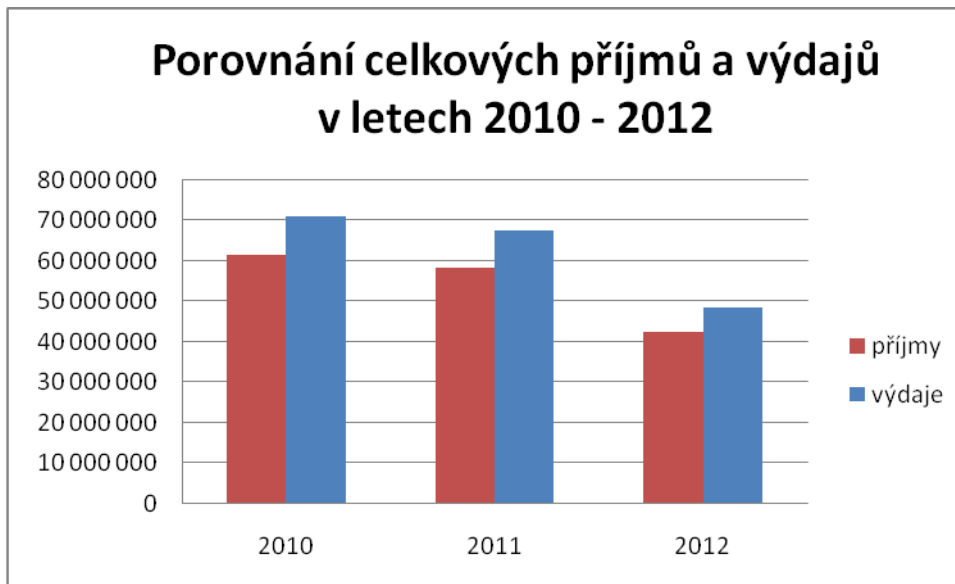
V roce 2010 se prováděla rekonstrukce kina za zhruba 20,7 mil. Kč (dotace zde činila 92,5% z vynaložených uznatelných výdajů). Dále město získalo dotaci na digitalizaci kina – výdaje celkem 2,86 mil. Kč (z dotace hrazeno 800 tis. Kč) a dokončovala se Naučná stezka k pramenům Počátek. Spoluúčast města k těmto akcím byla doplácena z vlastních zdrojů – naspořené prostředky z předchozích let.

V roce 2011 byl rozdíl v příjmech 27 479 162, 69 Kč a rozdíl ve výdajích tvořil 35 281 083, 75 Kč.

V roce 2012 se rozdíl mezi rozpočtem schváleným a upraveným snížily, ale i přesto byly rozdíl velmi vysoké. Rozdíl v příjmech tvořil 12 577 983, 10 Kč, rozdíl výdajů byl 19 088 183, 10 Kč.

Graf č. 10. Porovnání celkových příjmů a výdajů města Počátky v letech 2010 - 2012

Zdroj: Výkaz pro hodnocení plnění rozpočtu města Počátky, vlastní zpracování

Z grafu je patrné, že ve všech třech letech byly výdaje města vyšší než příjmy. Znamená to tedy, že rozpočet města byl deficitní a město bylo ve ztrátě.

Nejvyšší příjmy a zároveň i výdaje mělo město v roce 2010, naopak nejnižší příjmy i výdaje v roce 2012.

9. ZÁVĚR

V teoretické části bakalářské práce jsem podrobně popsala a vysvětlila pojem fiskální decentralizace, neboť tento pojem je s místním rozpočtem velmi úzce spjat. Je to jakési přerozdělení kompetencí a finančních prostředků mezi jednotlivé úrovně veřejné správy. To, jak budou mezi jednotlivé úrovně rozděleny příjmy a výdaje záleží na míře finanční soběstačnosti jednotlivých úrovní. Neboli na podílu vlastních příjmů na celkových příjmech. Míra finanční soběstačnosti se uplatňuje v modelech fiskálního federalismu. Je to model centralizovaný, kde je samostatný pouze ústřední rozpočet, dalším modelem je model decentralizovaný, který je založen na úplné finanční soběstačnosti nižších vládních úrovní. Posledním modelem je model kombinovaný, což je kombinace dvou předchozích modelů.

Převážná část bakalářské práce byla věnována rozpočtové soustavě, konkrétně jsem se zabírala místním rozpočtem. Snažila jsem se popsat, jak by měla územní samospráva správně hospodařit s finančními prostředky během rozpočtového období. Cílem hospodaření by měl být rozpočet vyrovnaný. Pokud je stav finančních prostředků v rozpočtu na počátku rozpočtového období větší, než stav finančních prostředků na konci rozpočtového období vytváří se finanční rezerva pro hospodaření v dalším rozpočtovém roce. Pokud je to opačně, používají se rezervy z minulých let nebo jiné zdroje, aby se tato bilance vyrovnala.

Základním rozpočtem, podle kterého město hospodaří, je roční rozpočet. Schvaluje se vždy ke konci předchozího roku pro rok následující. Během rozpočtového období mohou v rozpočtu nastat různé změny. Proto se většinou rozpočet schválený neshoduje s rozpočtem upraveným.

V praktické části jsem podrobně rozebrala příjmy a výdaje města Počátky v letech 2010, 2011 a 2012. V letech 2010 a 2011 probíhala ve městě rozsáhlá rekonstrukce kina, které se přestavovalo na multifunkční kulturní centrum, proto město v těchto letech získalo velmi vysoké dotace. Největší podíl na daňových příjmech ve všech třech letech tvořily daně z přidané hodnoty.

Výdaje byly největší v roce 2010, protože probíhala již zmíněná rekonstrukce kina a následně jeho digitalizace. Dále byla v tomto roce zakoupena nová lesní technika, což se na celkových příjmech také odrazilo.

Hospodaření města Počátky je podle mého názoru na špatné úrovni, neboť ve všech třech letech, které jsem mohla porovnat, byly vždy výdaje vyšší než příjmy. Město se proto dostalo do ztráty.

10. SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

[1]. PEKOVÁ, Jitka, *Veřejné finance – úvod do problematiky*, 4. aktualizované vydání, Praha: ASPI, 2008, 580 s.

[2]. HAMERNÍKOVÁ, Bojka, MAAYTOVÁ, Alena a kol., *Veřejné finance*, 2. vydání, Praha: Wolters Kluwer ČR, 2010, 340 s.

[3]. PEKOVÁ, Jitka, *Hospodaření a finance územní samosprávy*, 1. vydání, Praha: Management Press, 2004, 375 s.

[4]. JÍLEK, Milan, *Fiskální decentralizace, teorie a empirie*, 1. Vydání, Praha: ASPI, 2008, 428 s.

[5]. PEKOVÁ, Jitka, *Finance územní samosprávy – teorie a praxe v ČR*, 1. vydání, Praha: Wolters Kluwer ČR, 2011, 588 s

Internetové zdroje:

[6]. <http://www.pocatky.cz>, čerpáno dne 15. 5. 2013 v 13:15

Zdroje z finančního odboru města Počátky:

[7]. Výkaz pro hodnocení plnění rozpočtu města Počátky za roky 2010, 2011, 2012

[8]. Rozpočet města Počátky na rok 2010, 2011, 2012

11. SEZNAM OBRÁZKŮ, GRAFŮ A TABULEK

Seznam obrázků:

- Obr. č. 1. Centralizovaný model fiskálního federalismu na příkladu federace
- Obr. č. 2. Decentralizovaný model fiskálního federalismu na příkladu federace
- Obr. č. 3. Kombinovaný model fiskálního federalismu na příkladu federace
- Obr. č. 4. Kombinovaný model fiskálního federalismu v ČR od roku 2001
- Obr. č. 5. Postavení územních rozpočtů v rozpočtové soustavě v ČR

Seznam grafů:

- Graf č. 1. Daňové příjmy v roce 2010
- Graf č. 2. Daňové příjmy v roce 2011
- Graf č. 3. Daňové příjmy v roce 2012
- Graf č. 4. Nedaňové příjmy v jednotlivých letech
- Graf č. 5. Kapitálové příjmy v jednotlivých letech
- Graf č. 6. Přijaté dotace v jednotlivých letech
- Graf č. 7. Výdaje roku 2010
- Graf č. 8. Výdaje roku 2011
- Graf č. 9. Výdaje roku 2012
- Graf č. 10. Porovnání celkových příjmů a výdajů města Počátky v letech 2010 – 2012

Seznam tabulek:

- Tab. č. 1. Obecná doporučení pro výdajové určení
- Tab. č. 2. Obecné schéma běžné části rozpočtu
- Tab. č. 3. Obecné schéma kapitálové části rozpočtu
- Tab. č. 4. Přehled skutečných příjmů města Počátky
- Tab. č. 5. Přehled skutečných výdajů města Počátky
- Tab. č. 6. Porovnání schválených a skutečných příjmů a výdajů

12. PŘÍLOHY

Město Počátky - dotace přijaté v roce 2010

Program	Akce	Celkové výdaje	Dotace
MZE	Zhotovení lesního hospodářského plánu	79 416,00	72 219,00
Program obnovy venkova	Dětské hřiště	341 431,00	236 000,00
Program regenerace MPR a MPZ	Obnova památek	170 500,00	142 000,00
Podpora sociálních služeb s regionální působností	Provoz DPS	350 000,00	350 000,00
Program podpory venkova - SZIF	Pořízení lesní techniky	1 038 068,00	373 407,00
Státní fond kinematografie	Digitalizace kina	2 859 156,00	720 000,00
Ministerstvo kultury	knihovna - program CLAVIUS	90 000,00	61 000,00
Péče o krajinu v roce 2010	Založení nové aleje - liniová výsadba	38 344,00	38 344,00
Dotace celkem - Ministerstva		4 966 915,00	1 992 970,00

Program	Akce	Celkové výdaje	Dotace
Zabezpečení akceschopnosti jednotky SDH	SDH	65 000,00	65 000,00
Zabezpečení akceschopnosti jednotky SDH	SDH	202 865,00	202 865,00
	Územní směrný plán	357 600,00	149 000,00
Metropolitní síť IX 2008	Jednotná telekomunikační infrastruktura	143 993,00	61 000,00
	Vzdělávání zaků se speciálními potřebami	43 330,00	43 330,00
Udržba veřejné zelné v průjezdnicích úsecích obcí kraje Vysočina	Sečení podél komunikací	11 123,00	11 123,00
Zdraví 21	Den přírody	247 434,56	50 000,00
Zdraví 21	Podzim v Počátkách 2009	0,00	60 000,00
	Obnova lesů, prořezávky	59 552,00	59 552,00
	Podpora provozování služby		
	Pečovatelská služba	25 000,00	25 000,00
	Turistické infocentrum	43 819,00	43 819,00
Sportoviště 2009	Oprava sportovního areálu	153 500,00	46 000,00
Dotace celkem - Kraj Vysočina		1 353 216,56	816 689,00

Program	Akce	Celkové výdaje	Dotace
	Dávky hmotné nouze	858 316,00	907 000,00
Globální dotace	- školství	638 921,00	638 921,00
Globální dotace	- výkon státní správy	3 739 400,00	3 739 400,00
	Volby do Parlamentu ČR	41 932,10	41 932,10
	Volby do Senátu a zastupitelstev ÚSC	42 654,00	42 654,00
	Sčítání lidu, domů a bytů	11 040,00	13 526,00
SR + ESF	Veřejnospolečenské práce	434 824,00	434 468,00
Dotace celkem - ostatní		5 767 087,10	5 817 901,10

Program	Akce	Celkové výdaje	Dotace
ROP - Jihovýchod	Naučné stezky k pramům Počátek	556 598,00	2 119 802,14
ROP - Jihovýchod	Rekonstrukce kina	20 525 241,14	18 665 887,59
Dotace celkem - ROP		21 081 839,14	20 785 689,73

Program	Akce	Celkové výdaje	Dotace
Neinvestiční náklady na záky ZŠ a MŠ		3 216 980,00	512 202,00
Dotace celkem - Obce		3 216 980,00	512 202,00

Dotace celkem	36 386 037,80	29 925 451,83

Zdroj: Finanční odbor města Počátky

Město Počátky - dotace přijaté v roce 2011

Program	Akce	Celkové výdaje	Dotace
Státní fond kinematografie	Digitalizace kina - doplatek pozastávky 10 % z celkové dotace	0,00	80 000,00
Program regenerace MPR a MPZ	Obnova památek	595 107,00	270 000,00
Podpora sociálních služeb s regionální působností	Provoz DPS	375 000,00	375 000,00
Vzdělávání pro konkurenceschopnost (OP VK)	EU peníze školám	1 098 083,40	1 098 083,40
Ministerstvo kultury	knihovna - program CLAVIUS	30 000,00	30 000,00
Péče o krajinu v roce 2011	Ošetření památného stromu	15 120,00	15 120,00
Dotace celkem - Ministerstva		2 113 310,40	1 868 203,40

Program	Akce	Celkové výdaje	Dotace
Zabezpečení akceschopnosti jednotky SDH	SDH	67 000,00	67 000,00
Zabezpečení akceschopnosti jednotky SDH	SDH	123 810,00	123 810,00
	Vzdělávání žáků se speciálními potřebami	62 210,00	62 210,00
Údržba veřejné zeleně v průjezdnicích úsecích obcí kraje Vysočina	Sečení podél komunikací	11 123,00	11 123,00
Zdraví 21	Den přírody	262 226,77	60 000,00
	Obnova lesů, prořezávky	34 104,00	34 104,00
	Turistické infocentrum	44 000,00	44 000,00
Dotace celkem - Kraj Vysočina		604 473,77	402 247,00

Program	Akce	Celkové výdaje	Dotace
	Dávky hmotné nouze	1 131 531,00	1 240 000,00
Globální dotace	- školství	634 566,00	634 566,00
Globální dotace	- výkon státní správy	3 066 900,00	3 066 900,00
	Sčítání lidu, domů a bytů	14 268,00	14 268,00
SR + ESF	Veřejnospolečenské práce	348 815,00	348 815,00
Dotace celkem - ostatní		5 196 080,00	5 304 549,00

Program	Akce	Celkové výdaje	Dotace
ROP - Jihovýchod	Rekonstrukce kina	19 382 373,00	18 070 006,29
Dotace celkem - ROP		19 382 373,00	18 070 006,29

Program	Akce	Celkové výdaje	Dotace
Neinvestiční náklady na žáky ZŠ a MŠ		2 614 374,00	587 390,00
Dotace celkem - Obce		2 614 374,00	587 390,00

Dotace celkem		29 910 611,17	26 232 395,69

Zdroj: Finanční odbor města Počátky

Město Počátky - dotace přijaté v roce 2012

Program	Akce	Celkové výdaje	Dotace
Program regenerace MPR a MPZ	Obnova památek	625 890,00	461 000,00
Podpora sociálních služeb s regionální působností	Provoz DPS	337 000,00	337 000,00
Vzdělávání pro konkurenceschopnost (OP VK)	EU peníze školám	732 055,60	732 055,60
Péče o krajinu v roce 2012	Ošetření památného stromu	28 800,00	14 907,00
Dotace celkem - Ministerstva		1 723 745,60	1 544 962,60

Program	Akce	Celkové výdaje	Dotace
Zabezpečení akceschopnosti jednotky SDH	SDH	60 000,00	60 000,00
Zabezpečení akceschopnosti jednotky SDH	SDH	126 800,00	126 800,00
	Vzdělávání žáků se speciálními potřebami	73 516,00	73 516,00
Údržba veřejné železniční v průjezdných úsecích obcí kraje Vysočina	Sečení podél komunikací	11 123,00	11 123,00
	Podpora provozování služby Pečovatelská služba	38 000,00	38 000,00
Zdraví 21	Den přírody	289 709,00	80 000,00
Fond Vysočiny	Oprava oplocení hracích ploch	249 876,00	74 000,00
	Turistické infocentrum	44 000,00	44 000,00
Dotace celkem - Kraj Vysočina		893 024,00	507 439,00

Program	Akce	Celkové výdaje	Dotace
Globální dotace	- školství	632 600,00	632 600,00
Globální dotace	- výkon státní správy	2 639 000,00	2 639 000,00
	Volby do zastupitelstva kraje	46 241,00	46 241,00
	Volby prezidenta	0,00	20 000,00
SR + ESF	Veřejnospolečné práce	238 309,00	238 309,00
Dotace celkem - ostatní		3 556 150,00	3 576 150,00

Program	Akce	Celkové výdaje	Dotace
Neinvestiční náklady na žáky ZŠ a MŠ		2 869 912,60	653 074,00
Vypořádání příspěvku Mikroregion Lípa		0,00	30 325,50
Dotace celkem - Obce		2 869 912,60	683 399,50

Dotace celkem		9 042 832,20	6 311 951,10

Zdroj: Finanční odbor města Počátky